

รายงานการประชุมรัฐสภา

ครั้งที่ ๑๑

วันเสาร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๙๑

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๕ นาฬิกา

ประธานรัฐสภา : วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๑๔๘ คน เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุม ข้าพเจ้าขอให้รับรองรายงานการประชุมรัฐสภา ครั้งที่ ๑-๒ มีผู้ใดจะขอแก้ไขบ้างหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ใดขอแก้ไข ข้าพเจ้าจะถือว่าที่ประชุมอนุมัติ

ระเบียบวาระที่พิจารณาวินิจฉัยต่อไป ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๑ ของหลวงอังคณานุรักษ์ เชิญผู้เสนอ

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผลในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญ.

แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๑

หลักการ

เพื่อให้สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญมีเอกสิทธิ์ในการกล่าวถ้อยคำ แดลงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนนเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร

เหตุผล

ในการประชุมอภิปรายร่างรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว เช่นการ
สมควรอย่างยิ่งที่จะให้สมาชิกแห่งสภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้ใช้สิทธิ
อภิปรายด้วยความบริสุทธิ์ใจ ปราศจากความเกรงกลัวต่ออำนาจอิทธิพล
ใดๆ ทั้งสิ้น เพื่อผลบริบูรณ์ในการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวรแห่ง
ราชอาณาจักรไทย แต่โดยที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติไว้ให้สมาชิกสภา
ร่างรัฐธรรมนูญมีเอกสิทธิ์ในการอภิปราย จึงควรให้มีเอกสิทธิ์เช่นเดียวกับ
สมาชิกสภา

(สำเนา)

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๕๑

.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๕๐ เพื่อให้เอกสิทธิ์แก่สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในการกล่าวถ้อยคำใดๆ ในที่ประชุมแห่งสภาร่างรัฐธรรมนูญ

.....
.....

หลวงองค์นางนุรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทน (อ่างทอง) : กระผม
ขอประทานเสนอร่างรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๑ โดยมีหลักการว่า เพื่อให้
สมาชิกสภาผู้ร่างรัฐธรรมนุญ มีเอกสิทธิในการกล่าวถ้อยคำแถลงข้อเท็จ
จริง แสดงความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนนเกี่ยวกับร่างรัฐธรรม
นุญฉบับถาวร

เหตุผลอันเป็นสาระสำคัญที่กระผมได้ขอให้แก้ไขรัฐธรรมนุญนี้
เนื่องจากร่างรัฐธรรมนุญนี้ โดยพฤตินัยก็เสมือนกรรมาธิการ
วิสามัญคณะหนึ่งของรัฐสภาเอง เราได้มอบหมายหน้าที่ให้ไปร่าง
รัฐธรรมนุญฉบับถาวรแล้วนำมาเสนอต่อรัฐสภาภายใน ๑๘๐ วัน แต่ว่า
ในทางนิตินัยนั้น สภาผู้ร่างรัฐธรรมนุญหาได้มีฐานะเป็นกรรมาธิการไม่
เป็นอีกสภาหนึ่งต่างหาก และด้วยเหตุนี้สภาผู้ร่างรัฐธรรมนุญจึงไม่มี
เอกสิทธิในการกล่าวอภิปรายแผ่นดินต่อประการใด ซึ่งต่างกับกรรมาธิการ
ของรัฐสภาซึ่งได้รักษาคุ้มครองตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนุญ
มาตรา ๕๐ ซึ่งบทบัญญัติที่ว่านี้คุ้มครองสมาชิกรัฐสภาตลอดถึงกรรมา
ธิการและผู้ที่เกี่ยวข้องมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ต่อสภาด้วย
เช่นที่ทราบกันว่ารัฐธรรมนุญเป็นแม่บทอันสำคัญในการวางรากฐานการ
ปกครองของประเทศ ย่อมจะมีหลายกิ่งหลายแขนง แต่ละแขนงเป็นเรื่อง
สำคัญๆ ทั้งนี้ เช่นว่าช่วยอำนาจสูงสุด การเกี่ยวพันระหว่างอำนาจ
สูงสุด มีอำนาจนิติบัญญัติ บริหารและตุลาการตลอดจนพระราชาอำนาจ
พระมหากษัตริย์ สิทธิเสรีภาพของประชาชนอะไรเหล่านั้นเป็นต้น เป็น
เรื่องใหญ่สำคัญและกว้างขวางทั้งนี้ ฉะนั้นเพื่อความเหมาะสมก็เห็น
ความจำเป็นที่จะต้องมี การพิจารณาในทุกแห่งทุกมุม ทั้งนี้ยกยอความเห็น
กันได้ว่าเรื่องที่จะพูดจะถกเถียงนั้น มีมากมายหลายประการ ถึงแม้ว่าการ

ได้กราบเรียนมาข้างต้น กระผมมีความเห็นว่าสมาชิกสภาว่างรัฐธรรม
 นูญสมควรจะได้มีเอกสิทธิ์ในการกล่าวด้วยคำในทาง แสวงข้อเท็จจริง
 หรือแสดงความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนนให้เขียนเอกสิทธิ์อันแก่ชวาท
 ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุว่ากล่าวฟ้องร้องในทางใดมิได้ และเอกสิทธิ์อันคุ้ม
 ครองไปตั้งกรรมการวิชาการซึ่งสถานใดตั้งขึ้น ตลอดจนผู้พิมพ์และผู้โฆษณา
 รายงานการประชุมสภาโดยคำสั่งของสภา และคุ้มครองไปถึงบุคคลที่
 สภาเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมด้วย กระผม
 คิดว่าท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายคงจะพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วย
 ความเห็นคล้อยใจเป็นอย่างดี เพื่อให้มีรัฐธรรมนูญเป็นมิ่งขวัญของ
 เมืองไทยชั่วกาลนาน

๑๐.๒๑ น.

นายวงษ์ วีระชาติพิลิต สมาชิกสภาผู้แทน (สพบุรี) : คามที่
 ท่านสมาชิกได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญถ้าพดงตาม
 หลักการแล้ว ข้าพเจ้าไม่คิดใจ แต่ว่าข้าพเจ้าสงสัยว่ายังไม่ควรที่จะมา
 แก้ไขรัฐธรรมนูญกันง่าย ๆ อย่างนี้ รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวนี้ แม้ว่า
 จะเป็นฉบับชั่วคราวก็ตาม แต่เราก็ถือกันว่าเป็นรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมาย
 สูงสุดสำหรับเวลานี้แล้ว ทั้งนี้บัญญัติว่าเมื่อเราไม่มีความจำเป็น
 จะต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ ก็มีเหตุผลอยู่ว่าท่านผู้เสนออยากจะให้เอกสิทธิ
 ความคุ้มกันของสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญในการที่จะอภิปรายในการ
 ร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวรนี้เกรงไปว่าสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญอาจ
 จะมีการถูกฟ้องร้องลงโทษเพราะไม่มีกฎหมายหรือรัฐธรรมนูญแย้งไว้
 เองนี้ ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าตามมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญฉบับ
 ชั่วคราวก็ยังมีอยู่แล้วว่าสภาของเรามีอำนาจหน้าที่ตั้งกรรมการเพื่อ

กระทำกิจการใด ๆ แล้วรายงานต่อสภา สภาของเรามีอำนาจที่จะตั้งได้
 กรรมาธิการเพียงตั้งได้ แล้วเมื่อสภามีอำนาจตั้งกรรมาธิการได้ เมื่อได้
 เลือกลงสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญไปแล้ว ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า
 มาตรา ๖๗ มีความสัมพันธ์สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญอยู่แล้วไม่จำเป็นจะ
 ต้องแก้รัฐธรรมนุญให้เป็นการแก้กันย่อย ๆ รู้สึกว่าความศักดิ์สิทธิ์ของ
 รัฐธรรมนุญจะไม่มี ความศักดิ์สิทธิ์ ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าสภาควรระ
 ботความมาตรา ๖๗ มาตรา ๖๗ มีความสัมพันธ์ถึงสมาชิกสภาว่างรัฐ
 ธรรมนุญหรือไม่ เพราะเหตุว่ายังอยู่ชัด ๆ แล้วว่าสภามีอำนาจที่จะ
 กรรมาธิการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนข้อความใด
 อันอยู่ในวงงานของสภา แล้วรายงานต่อสภา ก็แปลว่าสมาชิกสภา
 ว่างรัฐธรรมนุญ แล้วรัฐสภาเป็นผู้เลือกแล้วก่อนที่จะไปทำก็ต้องมาเสนอ
 ต่อสภา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้ามีความเห็นว่าไม่สมควรจะแก้รัฐธรรม
 นุญเป็นแต่เพียงให้สภามาคความว่ามาตรา ๖๗ นี้คุ้มครองไปถึงสมาชิก
 สภาว่างรัฐธรรมนุญหรือไม่ เมื่อไม่มีความจำเป็นอย่างนั้นก็เห็นเพียงแต่
 ว่ามาตรา ๖๗ นี้คุ้มครองถึงสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญแล้วก็ไม่จำ
 เป็นต้องแก้รัฐธรรมนุญ ข้าพเจ้ามีความเห็นอย่างนี้

๑๐.๒๕ น.

นายใหญ่ สวัสดิชาติ สมาชิกสภาผู้แทน (นครสวรรค์) : ที่
 สมาชิกสภาผู้แทนว่างรัฐธรรมนุญจะขึ้นในสาระสำคัญที่เดียวกันหรือที่เห็น
 ประเด็นสำคัญที่ทำนสมาชิกผู้หนึ่งได้กล่าวมานั้นว่า ถ้าหากว่าเราจะไม่
 แก้รัฐธรรมนุญแล้วจะอาศัยข้อความตามมาตรา ๕๐ ซึ่งมาตรา ๖๗ โยง
 มาใช้บังคับโดยอนุโลมให้ขึ้นไปว่าสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญได้รับ

ความคุ้มกันนั้น ข้าพเจ้าอยากจะทราบเงื่อนไขที่ประมุขนั้นว่า โดยบทบัญญัติแห่งมาตราเหล่านั้นเอง ข้าพเจ้าก็คิดว่ามันไม่ตรงข้อเรื่องหรือหมายความว่าไม่ได้รับความคุ้มกัน ความจริงที่เกี่ยวเมื่อพูดถึงสิทธิในการคุ้มกันนั้น สถานะที่ความได้ แต่การคุ้มครองของสถานจะต้องเป็นที่ยั่งยืนหรือเป็นเครื่องไม้ซีกแข็งแรง แต่ถ้าดูในมาตรา ๖๗ แล้วได้คุ้มกันเฉพาะกรรมการบริหารของสภาซึ่งกรรมการของสถานนั้นจะตั้งขึ้นโดยสภานั้นก็แต่ช่วยกิจการของสถาน ส่วนสมาชิกของสภาว่ารัฐธรรมนุญนั้นเป็นสภาอีกสภาหนึ่งต่างหาก จากกรรมการ ถ้าหากว่าเราจะวินิจฉัยกันอย่างนั้นแล้ว ข้าพเจ้าแน่ใจว่ารัฐสภาซึ่งเต็มไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจะวินิจฉัยเอาแต่ได้ โดยไม่วินิจฉัยถึงร่างเดิมที่เกรงว่าจะไปไม่ได้ เมื่อไปไม่ได้แล้วความคุ้มกันจะวินิจฉัยให้เป็นไปได้ก็ไม่ว่าจะเป็นไปได้ สิทธิของบุคคลใด ๆ ที่เขาได้รับความเสียหายหรือจะกล่าวถึงนั้นไม่ใช่กล่าวข้างที่สถาน กล่าวอ้างที่ศาล ศาลไม่จำเป็นต้องรับรู้การกระทำใด ๆ ซึ่งไม่มีกฎหมายคุ้มครอง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่าถ้าคำนึงถึงด้วยทันทันแล้ว เราไปอย่างนั้นไม่ได้ เหตุที่ไปไม่ได้ พฤติการณ์ที่จำกัด ด้วยบทบัญญัติใดก็ตาม หรือความมุ่งหมายใด ๆ มันไม่ให้ เมื่อไม่ให้เช่นนั้นแล้วก็มีหนทางอยู่ทางเดียวที่จะให้สมาชิกสภาว่ารัฐธรรมนุญได้อิสระให้ได้ โอกาสที่ขัดแย้งข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แล้วข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นนั่นเอง เราหลีกเลี่ยงไม่ได้แน่นอนว่า จะกระทบกระเทือนถึงคณะบุคคลใด ๆ บ้าง แต่ว่าปัญหาสำคัญที่ถกเถียง ท่านผู้ค้านเองก็รับว่าอยากจะให้สภาว่ารัฐธรรมนุญเองได้พูดโดยอิสระ แต่ท่านมองไปว่าการเขียนรัฐธรรมนุญย่อย ๆ นั้นเป็นการไม่สมควร ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้สำหรับเมืองเราไม่จำเป็นต้องพูด การจะควรหรือไม่ควรเราก็กังขวยครั้งก่อนหน้าแล้ว เกือบจะไม่มีกฎหมายเพื่อที่จะไม่ให้รัฐธรรมนุญ

แก้ไขย่อย ๆ นั้นเอง ข้าพเจ้าคิดว่ากำหนดเอาไว้ที่รัฐสภาเลือกไปนั้นก็ได้
ทำโดยรอบคอบ แต่จะรอบคอบได้ก็ต่อเมื่อเอกสิทธิ์คุ้มกันบ้าง ถ้าคุ้มกัน
แล้วสมาชิกก็ยอมเข้าใจถึงข้อเท็จจริงซึ่งจะเสียหายใครก็ตามใจ ประ-
โยชน์ก็จะได้ก็ตรงกับเจตนา ดังนั้นข้าพเจ้าคิดว่าการรับไว้พิจารณาเป็น
การสมควรและเหมาะสมกว่า

๑๐.๒๘ น.

นายกว้าง ทองทวี สมาชิกสภาผู้แทน (กาฬสินธุ์) : ข้าพเจ้า
เองมีความซึ้งใจ มีความสงสัย คือว่าการเสนอแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญ
ของท่านสมาชิกผู้มั่งเกียรตินานนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าหลักการที่เสนอมานั้น
ไม่ควรที่จะรับ เพราะเหตุว่าการเสนอแก้ไขเช่นนี้เรารู้อยู่แล้วว่าการแก้
รัฐธรรมนูญนั้นเป็นการกระทำได้ยาก เจตนารมณ์ของท่านนั้นข้าพเจ้า
ไม่ตำหนิ เพราะท่านก็มีสิ่งที่จะต้องคิดเกรงกลัวบ้าง แต่อย่างไรก็ดี
ข้าพเจ้าคิดว่าท่านสมาชิกสภาร่าง รัฐธรรมนูญนั้นเป็นผู้ที่รัฐสภาได้
เลือกเฟ้นท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่สามารถแล้วแต่ผู้ที่มีการศึกษาสูง แล้ว
เรื่องอะไรที่เราจะต้องไปถ่วงการกล่าวทบทวนจิตใจ ถ้าไม่มีเจตนาทุจริต
หรือสิ่งอันแอบแฝงไว้ ข้าพเจ้าใคร่จะกล่าวอย่างนี้ ข้าพเจ้าได้ฟังการ
ประชุมของท่านมาหลายครั้งหลายหน เจตน์เจานที่สถานีให้ท่านไปทำ
ให้รัฐธรรมนูญนั้นเป็นแม่บทที่ดีถูกต้อง ไม่ใช่ไปค้าคน ไม่ใช่ให้ประนาม
ใคร เราจะไปมีถ้อยความหลั่งมาชกคนกันทำไม เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว
ถึงข้าพเจ้าคิดว่าท่านผู้มั่งเกียรติเหล่านั้นก็ไม่น่าที่จะกลัว ในเมื่อท่านมี
ความบริสุทธิ์ใจอย่างนี้แล้ว ท่านอาสาเข้ามาแล้วจะกลัวอะไร แต่ว่า
ยังเฝ้ามองอยู่ข้อหนึ่งซึ่งท่านไปคิดนอกคอก นอกทางว่าเรื่องชื่อของประเทศ
ก็ดี ชื่อของพระมหากษัตริย์ก็ดี สงสัยว่าจะถูกกล่าวหาว่าเป็นกบฏอะไร

ทำอะไรทำนองคล้าย ๆ ว่ากลัวเกรง เลยคิดว่าวางเกราะไว้ แต่ความจริง
หนักเป็นทสิณชาติญาณ ข้าพเจ้าไม่ทำหนี

แต่อย่างไรก็ดี ในรัฐธรรมนุญชั่วคราว คณะชั่วคราวมาตรา
๖๗ ก็คุ้มครองท่านก็อยู่แล้ว ข้าพเจ้ายืนยันด้วยความเห็นของข้าพเจ้า
แต่ความเห็นของท่านอาจจะแตกต่างก็ได้ แต่อย่างไรก็ดี ทางที่ท่านจะ
ทำประเด็นก็เสนอพระราชบัญญัติขึ้นมาเพื่อให้เกิดความในรัฐธรรมนุญจะ
ง่ายกว่าแก้ไข การแก้ไขรัฐธรรมนุญทำได้ง่ายเมื่อไร เราจะคุ้มครอง
การยั้งยั้งวาระ ๒ วาระ ๓ แล้วถ้าสภาว่างรัฐธรรมนุญได้ทำงานเพียง
๑๘๐ วัน นี่ท่านทำงานมากวันแล้ว มีวแต่เพียงกันเท่านั้น ประมาณกัน
งานที่ไม่เกิน ๑๘๐ วันจะพอหรือ ควรจะรวบรัดบ้าง เพราะฉะนั้นควร
จะเสนอในการที่จะให้เกิดความในมาตรา ๖๗ จะดีกว่า และจะได้รับความ
พร้อมเพรียงจากสภานี้และจะได้ตกลงกันอย่างเต็มที่ ท่านสมาชิกผู้
มีเกียรติเมตตกันใครเล่าว่า ถ้าหากว่าเราไม่หาเกราะไว้ป้องกันให้แก่
สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญแล้ว เกรงว่าเมื่อถึงศาล ๆ มีอำนาจโดย
เด็ดขาดในการตีความ เมื่อเราตีความแล้ว รัฐธรรมนุญก็บังคับแล้ว
ศาลจะต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนุญ เรื่องมันมีก็พอที่เราจะพูดกันได้ จะ
ทำกันไว้ อย่างนี้ เพราะฉะนั้นในความเห็นของข้าพเจ้าว่าท่านสมาชิกผู้
ที่เสนอเรื่องนี้ขึ้นมาทำให้ ารงานของชาติล่าช้า ไม่สมควรที่จะยั้ง
หลักการ เพราะเหตุที่ว่าเรามุ่งงานจะทำอีกมากมาย ถ้าหากมาตีความ
ก็จะง่ายกว่า ข้าพเจ้าเองมีความเห็นอย่างนี้ อย่างไรก็ดี ข้าพเจ้าขอ
เรียนด้วยความเคารพว่า ท่านสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญผู้มีเกียรติคน
เราได้คิดก็เลอกท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทำงานในหน้าที่ที่ว่างรัฐธรรมนุญ
ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่ใคร่เลือกไปให้ท่านออกนอกกลุ่มนอกราง.....

ประธานรัฐสภา : ประเดี๋ยวก่อน ท่านไม่ควรจะพูดว่านอกกลุ่มนอก
ทาง คือเป็นอำนาจของเขาที่จะเสนอ ไม่ควรประนามเขา เพราะประชุม
กัน ๒ สถานะท่าน ท่านไม่ควรว่านอกกลุ่มนอกทาง คือเป็นความเห็นของ
เขา อย่าเอาขั้วไหนนอกกลุ่มนอกทางมากล่าว

นายกว้าง ทองทวี สมาชิกสภาผู้แทน (ทพสินธุ์) : ประธาน
โทษท่านประธานรัฐสภาถ้าหากว่าคำกล่าวเป็นคำล่วงเกินก็ขอไว้ข้อยก
อย่างไว้ก็ข้าพเจ้าก็ยังยืนยันอยู่เสมอว่า สมาชิกวงรัฐธรรมนุญ ซึ่ง
รัฐสภาได้เลือกไปแล้ว ได้เลือกผู้ทรงเกียรติเรารู้ว่าท่านมีความรู้พอ
ท่านมีความบริสุทธิ์พอ ท่านมีความเจตนาดีพอที่จะไปทำด้วยกฎหมาย
เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนทั้งประเทศให้เย็นไปด้วยดี อย่างไร
ก็เพื่อเห็นแก่เวลาของชาติ ข้าพเจ้าคิดว่าขั้วไหนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ถ้า
ท่านตั้งใจด้วยความบริสุทธิ์ไปทำการร่างรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
แล้ว ไม่มีแอบแฝงแล้วก็จะไปได้ เพราะฉะนั้นเหตุที่ดีคุ้มครองท่านนั้น
ข้าพเจ้าคิดว่ามากกว่า ๖๗ ก็เพียงพอ ซึ่งโยงไปถึงมาตรา ๕๐ เพราะ
ฉะนั้นพระราชบัญญัตินี้ข้าพเจ้าไม่ขอรับหลักการ

๑๐.๓๕ น.

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช สมาชิกสภาผู้แทน (พระนคร) : ข้าพเจ้า
เห็นด้วยกับหลักการในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช่ว่าข้าพเจ้าเป็นสมาชิกคน
หนึ่งในสภาวงรัฐธรรมนุญ แต่เห็นด้วยโดยหลักการว่าที่จริงควรจะม
ควรจะอนุญาตให้ในเบื้องต้นเหตุผลทั้งหลายท่านสมาชิกผู้เสนอก็ได้กล่าว
มาแล้วว่า มีความจำเป็นอย่างไรในการที่จะต้องให้เอกสิทธิ์แก่สมาชิก
สภาวงรัฐธรรมนุญ สำคัญก็เพื่อให้เขาพูดได้อย่างเต็มที่โดยไม
ต้องเกรงกลัวอะไร ถ้าหากว่ากลัวจะถูกฟ้องในศาลการวงรัฐธรรมนุญ

ก็ตลอดออกมากครั้ง ๆ กลาง ๆ นั้นเป็นเหตุหนึ่งที่ท่านสมาชิกซึ่งท่านสมาชิก
ได้ชี้แจงไปแล้ว ข้าพเจ้าจะไม่กล่าวซ้ำ ท่านข้าพเจ้าจะแสดงความคิด
เห็นแย้งกับเพื่อนสมาชิกของข้าพเจ้าบางคนที่ว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญ
ย่อย ๆ จะทำให้รัฐบาลไม่ศักดิ์สิทธิ์ ข้าพเจ้าว่าศักดิ์สิทธิ์มีหลายแง่ คือ
ถ้าเราปล่อยไว้ ไหน ๆ เราอุทิศสาคัญสภาว่างรัฐธรรมนูญทิ้งจะให้เขา
ถูกฟ้องว่าร่างกันอย่างไร ร่างแล้วทำให้เขาถูกฟ้อง ถ้าแก้ด้วยเหตุผลจะ
ทำให้ศักดิ์สิทธิ์ซึ่งงานการที่ไม่แก้ด้วยไม่มีเหตุผลจะเสียความศักดิ์สิทธิ์มาก
กว่าที่ท่านสมาชิกผู้ใดเคยตีคนหนึ่งได้กล่าวว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญควร
จะแก้ไขยากต้องมียั้ง ท่านจะล้มรัฐธรรมนูญชั่วคราว มาตรา ๘๓
ไม่มีอะไรเลย ด้วยความเห็นชอบสภาไม่มีมียั้งเลย จึงอยู่ข้าพเจ้าว่ามี
ว่ารัฐธรรมนูญจะมียังก่อนแก้ยาก แต่เกี่ยวตามรัฐธรรมนูญชั่วคราวถ้า
ท่านแก้กฎหมายมาตรา ๘๓ แก้โดยความเห็นชอบของสภา เพราะฉะนั้นถ้า
แก้ยากก็สิ้นตัวบท นี้ไม่เห็นอย่างแก้แก้ไขแล้ว นี้เราพูดถึงรัฐธรรมนูญ
จะมียั้งจวบนี้ อีกข้อหนึ่งสมาชิกผู้หนึ่งได้กล่าวว่า ได้เลือกเพื่อนมาอย่างดี
แล้วอะไรนั้นมันไม่ใช่ประเด็น ๆ คือการที่จะกล่าวโดยวิธีจิตใจเพื่อนำ
เหตุผลมาสนับสนุนความคิดเห็นโต้แย้ง บางทีอาจจะพากันไปโต้โดยไม่
ตั้งใจ ข้าพเจ้าเชื่อว่าสมาชิกว่างรัฐธรรมนูญไม่ตั้งใจใครบางที่เสนอ
ก็มี ถ้าท่านถือว่าการให้เอกสิทธิ์เป็นการแอมแฝง สภาก็มีเอกสิทธิ์มีม
อะไรแอมแฝงหรือ ท่านก็มีเอกสิทธิ์เหมือนกับการที่ให้เอกสิทธิ์ก็เพื่อให้
สมาชิกรัฐสภา สภาผู้แทนหรือวุฒิสภาก็ได้พักโดยวิธีจิตใจไม่ต้อง
เกรงกลัวอะไรทั้งนั้น นั่นเป็นหลักการไม่ใช่ทำให้เอกสิทธิ์แล้วคุ้มครอง
เพื่อแอมแฝงมันได้ก็ทศสมาชิกเสนอมาไม่ใช่ว่ามีอะไรแอมแฝง แต่
หากจะคุ้มครองบุคคลบางคนที่เขาเกรงกลัวอะไรอยู่บ้าง คืออาจจะมียั้ง
สิ่งทีพวกบุคคลก็ไม่กล้าพูด นั่นเป็นการให้เอกสิทธิ์ไม่ใช่แอมแฝงทั้งสิ้น

และถ้าท่านไปฟังการพิจารณาว่ารัฐธรรมนุตั้งต้นจนยันกันก็ไม่มีใครทำ
 ใครเลยโดยไม่มีเหตุผล พวกโดยจริงใจทั้งนั้น นั่นข้อหนึ่ง
 อีกข้อหนึ่งการที่จะเอาชื่อประเทศ กี้ดี หรืออะไร มาพูดกันก็แสดง
 ความบริสุทธิ์ใจ ก็พูดโดยไม่เกรงอะไรทั้งสั้นทั้ง ๗ ที่ไม่มีเอกสิทธิ์เขาก็
 กล้าพูด สมาชิกคนหนึ่งก็พูดว่าใครจะเอาเข้าตรงก็ตามเพราะเขาได้
 ทำงานให้แก่ชาติแล้วกัน ท่านท่านยืนยันมาว่า ๖๗ ว่าคุ้มครองอยู่
 แล้วข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย การที่ความต้องก็ตามด้วยคำความที่อักษระไม่ค
 ตามเจตนา มีด้วยทขอก ท่านจะบอกว่ามันความถึงสภาว่ารัฐธรรมนุ
 จริงอยู่รัฐสภาได้เลือกสภาว่ารัฐธรรมนุเข้าไป แต่อย่าลืมไม่ใช่เลือก
 กรรมาธิการ วิเลือกสักก็กับกรรมาธิการ เลือกสภาว่ารัฐธรรมนุ
 อย่างไร และเลือกกรรมาธิการอย่างไร จะไปเถียงว่าเหมือนกันไม่ได้
 เป็นเรื่องพิสดกกันเพราะมีอีกสภาหนึ่ง ถ้อยคำก็บอกว่าเป็นสภาระไปเถียง
 ว่าเป็นกรรมาธิการไม่ใช่ศาลเขาก็ไม่ฟัง และจะบอกว่าความจริงวิเลือก
 ก็เหมือนกัน ไม่เหมือนกันด้วยเจตนาทางยวงและอักษรก็ที่ไม่เหมือนกัน ก็
 ไปไม่ได้อีกประการหนึ่งสถานการณ์ความอย่างไรศาลก็ทำตามข้าพเจ้ายังสง-
 สัยในขมัญญูที่ว่าสภาก็ความอย่างไรแล้วศาลทำตามตาม กลยตรงกันข้าม
 ศาลพิจารณาพิพากษาตามด้วยทฎหมาย ไม่ใช่พิพากษาตามรัฐสภา
 ถ้าเมื่อรัฐธรรมนุแล้วศาลพิพากษาตามด้วยทฎหมายแล้ว จะเอาอะไร
 รัฐสภาถึงความแล้วศาลจะถือตามอย่างนั้นยังไม่แล้วรัฐธรรมนุจะขยี้เก่า
 ก่อนจะมีชั่วคราวแก้ไขนั้นขยี้บอกว่าในกรณีเกิดขัดแย้งศาลกับรัฐสภาจะทำ
 อย่างไร ข้าพเจ้าเห็นได้ว่าศาลผูกพันกัน แต่ขยี้มันได้ยกเลิกแล้วตาม
 รัฐธรรมนุชั่วคราวไม่มีเลย ได้เถียงขึ้นระหว่างศาลกับรัฐสภาจะทำ
 อย่างไร ข้าพเจ้าไปศาลก็บอกว่าไม่รู้ศาลก็ความพิพากษาตามด้วยทฎ-
 หมาย การที่ความรัฐสภาไม่ใช่ด้วยทฎหมายถ้ามีความไม่มีอำนาจ

อะไรที่จะมาบังคับอย่างหนักเช่นเกมถ้ามีความจำเป็นก็ให้ยกเลิกทันทีแก่เขา
ถ้ามีความจำเป็น ข้าพเจ้าคนหนึ่งถ้าไม่ให้ก็ไม่มีควมหวังเกี่ยวข้อง

พระมหากษัตริย์วิมลศาสตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
ข้าพเจ้าจะขอพูดในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้แทนของชน
๑๘ ล้าน ไม่ใช่ในฐานะเป็นวุฒิสภา ตามที่ท่านสมาชิกผู้มั่งคั่งร่ำรวย
เสนอและสนับสนุนอ้างว่ามาตรา ๖๗ แห่งรัฐธรรมนูญของเราไม่คุ้มไม่ให้
ยกเลิกข้อแก้สภาร่างรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าขอคัดค้านเพราะเหตุว่ามาตรา
นั้นได้กล่าวถึงกรรมาธิการสามัญของสภา คำว่ากรรมาธิการวิสามัญ
ไม่มีข้อยกเว้นเพราะเหตุที่จำกัดไว้เท่านั้น ความมุ่งหมายสภานั้นได้แต่งตั้งสมาชิก
ส่วนหนึ่งกับบุคคลภายนอกไปกระทำกิจการของสภาเรียกบุคคลจำนวนนี้
และได้รับข้อความคุ้มครองแก่สิทธิตามมาตรา ๖๗ ก็สภากรรมาธิการ
นั้นเช่นเดียวกันคือแปลว่าบุคคลภายนอก ๒๐ คนสมาชิกของ ๒ สภาอีก
๒๐ คนเลือกตั้งไปเพื่อให้กระทำกิจการเสนอสภาว่า รัฐธรรมนูญจะรับ
เอาหรือไม่รับเอา เป็นการให้ความโดยเจตนาของรัฐธรรมนูญนั้นข้าพเจ้า
เห็นว่าไม่มีข้อยกเว้นใดก็ตามจะไม่ให้สิทธิถึงสภากรรมาธิการ
ในการกระทำหน้าที่ของท่านประการหนึ่ง เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าไม่ควร
ทำให้กฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นพ้นผลอยู่แล้วให้ยกเลิกแล้วมาเขียน
ใหม่เพิ่มเติมแก้ไขอีกทำไมกันในทางบนทางหนึ่ง อีกประการหนึ่งข้าพเจ้า
เป็นกรรมาธิการวิสามัญคนหนึ่งซึ่งร่าง รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม
คราวละเพียงครั้งเดียวสภากรรมาธิการวิสามัญนั้นเมื่อประชุมกัน ได้มีท่าน
กรรมาธิการนายหนึ่งได้พูดขึ้นเหมือนกันว่า ทำไมเราไม่เขียนให้
สิทธิแก่สภากรรมาธิการไว้ ข้าพเจ้าจึงได้ชี้แจงว่า รัฐธรรมนูญ
ของเรามาตรา ๖๗ นั้นได้คุ้มครองอยู่แล้ว เราจะเขียนไว้ทำไม ท่าน
กรรมาธิการอีก ๑๕ นายซึ่งล้วนแต่เป็นผู้เชี่ยวชาญในทางกฎหมายนั้น

และมีท่านผู้หนึ่งซึ่งข้าพเจ้าเคารพนับถือเป็นอาจารย์ของข้าพเจ้าตลอดมา
ทุกวันนี้ ท่านก็ไม่ว่าอะไร และรวมทั้งท่านสมาชิกผู้ไม่เกียติทสันนิษฐาน
เมื่อนั้นเอง ท่านก็ไต่ถามอยู่ในทันที ท่านก็มีได้คดีท่านโตแยงแต่
ประการใด นั้นแหละจะเห็นได้ว่าในระหว่างพวกเราก็คือคดีกันอยู่อย่าง
จริงไม่ได้เขียนไว้ นพกลงแจ้งกฎหมาย

อีกประการหนึ่งท่านขอเอกสิทธิ์ บอกว่าท่านจะทำอะไรก็ได้เต็มที่
โดยจะไม่ต้องตกใครฟ้องร้อง ไม่ให้เขาก็กกันใช้อำนาจในทางศาล
อย่างนั้น ท่านวิตกในเรื่องนี้เท่าที่ท่านเสนอมานี้ไม่พอ เอกสิทธิ์ตาม
มาตรา ๕๘ แห่งรัฐธรรมนูญซึ่งไม่ถูกจับกุมในสมัยประชุมท่านไม่ได้
เขียนไว้ ถ้ามีการแก่งจับไปท่านก็จะไม่สามารถมาประชุม ๑๘๐ วัน
ก็จะล้มเหลว แล้วอีกประการหนึ่งมันจะเป็นอันตรายแก่พวกท่านเอง คือ
ว่าท่านประชุมมาตั้งวันแรกแล้ว และสิ่งที่กล่าวได้เบื้องต้นมานั้น สิ่งใด
ที่ผิดกฎหมายก็อาจจะถูกฟ้องร้องได้ และท่านโตปล่อยให้ผ่านไปเสีย
ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านได้รับเอกสิทธิ์คุ้มครองตลอดมาตั้งแต่วันแรกแล้ว ถ้าไม่
มีเรื่องอะไร แต่ท่านเพิ่งมาเสนอออกกฎหมายเดี๋ยวนี้ กว่ากฎหมายจะ
ออกมาต่าง ๆ นานา แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์แต่ก่อนไม่มีเอกสิทธิ์เลย เพราะ
ฉะนั้นว่ากันไปแล้ว ๆ มานี้ผิดกฎหมาย และไปกระทบกระเทือนต่อเอกชน
คนใดเข้า เขาก็จะโต้ฟ้องร้อง ท่านก็จะได้รับความเดือดร้อน แต่ลำพัง
รัฐบาลข้าพเจ้าเชื่อว่าไม่ได้ไปยุ่งด้วย แต่เอกชนนั้นข้าพเจ้าอาจจะไม่รู้
อีกประการหนึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าในทางเศรษฐิจนั้น บุคคลที่จะทำหน้าที่ของ
เขาเพื่อชาติแล้ว บุคคลที่จะทำหน้าที่ของตนเพื่อชาตินั้น เราไม่ต้อง
เกรงกลัวอะไรทั้งนั้น ที่ท่านมีความกลัวบอกว่า จะถูกแก่งหรือหาเรื่อง
ฟ้องร้อง กลัวว่าประเดี๋ยวท่านจะเจตลอก แล้วอาจจะถูกฟ้องร้อง ท่านออก
กฎหมายไปแล้ว ท่านก็ไม่ได้ทำอะไร ถ้าหากว่าท่านไปทำใครเขาเข้า

เขาอาจจะเอาลูกขอมย่นเส้นงานเขามาประโยชน์อย่างใดที่จะไปเสนอกฎหมาย
อย่างนั้น

๑๐.๘๖ น.

นายเทพ โชติณัฐิต สมาชิกสภาผู้แทน (สว.ระยอง) : ข้าพเจ้า
ต้องขออภัยโทษที่ท่านบอก แต่ถ้าหากเราจะทำงานเพื่อชาติกันแล้วก็ไม่ต้อง
เกรงกลัวอะไรนั้น ถ้าหากว่าท่านพูดอย่างนั้น ยางที่จะเข้าตัวท่านเอง
เพราะท่านเคยเป็นวุฒิสภา และได้รับเลือกตั้งเท่ากับข้าพเจ้าซึ่งเป็นสภา
ผู้แทน และทำไมท่านจึงได้รับเลือกตั้งอย่างนั้นเล่า ก็คงหมายความว่า
ลาจเห็นได้ ออกอย่าง ก็คือรัฐธรรมนุญไปให้เลือกตั้งท่านเอง ท่านไม่
อยากได้ แต่ความจริงท่านก็อยากได้เหมือนกัน เพราะเรารับเลือกตั้ง
นี้ข้าพเจ้าก็ได้ชักชวนแม่ไม้ใส่ปราศจากกังวลอะไรทั้งสิ้น ข้าพเจ้าขอโทษ
ถ้าจะพูดเลยไปหน่อยว่า การที่จะทำงานเพื่อชาติไม่ควรมีเลือกตั้ง และ
เมื่อเรามีเลือกตั้งใน ๒ สถานดินโต และยังการร่างรัฐธรรมนุญย่อม
ต้องมีการระดมกระเทือน และที่แล้วมากระเทือนเพียงไรก็ยอมเสี่ยง
ถึงแม้ว่าไม่ให้ควรวนก็จะเสี่ยงต่อไป มันจะเป็นอย่างไรก็ให้รู้ว่าเป็น
ท่านบอกว่าอำนาจอื่น ๆ ยิ่งกว่ากฎหมายแล้วจะมีกฎหมายทำไม ข้าพเจ้า
ขอโทษที่เป็นลูกศิษย์ท่าน และเรียนกฎหมายมาจากท่าน แต่ข้าพเจ้า
เห็นว่าบ้านเมืองต้องมีกฎหมายบังคับอยู่จึงจะเป็นไปได้ ข้าพเจ้าว่าอำนาจ
เป็นอันหนึ่งอันหนึ่ง คือก่อนอันเขียนกฎหมายมาเสียก่อนให้มีอำนาจ แล้ว
อำนาจจะผลัดกันเราอย่างไรก็ตามใจ คือเป็นเรื่องของผู้มีอำนาจเขา แต่
ขั้นแรกต้องเขียนอย่างนั้นเสียก่อนว่า กฎหมายคั่งเป็นกฎหมาย แล้วก็
ปฏิบัติตามกฎหมายกันไป ทั้งโลกเป็นแบบนี้ และประวัติกฎหมายก็เช่น
อย่างนั้น ขอให้ท่านโปรดพิจารณาด้วยว่า ถ้าท่านพูดอย่างนั้นข้าพเจ้า

เสียใจ ข้าพเจ้าปฏิบัติตามไม่ได้ และก็หวังว่าสถานการณ์พิจารณาด้วย
ไม่ได้เหมือนกัน

นอกจากการตีความนั้น ข้าพเจ้าอยากตีความแต่แรกเหมือน
กัน แต่เมื่อฟังท่านพูดแล้ว ข้าพเจ้าซึ้งไม่คิดใจระตีความ สถานตีความ
ได้ ข้าพเจ้าก็เห็นว่าระตีความได้ ถ้าไปถึงศาลเขา ศาลก็บอกว่าคดีไป
มีเอกสารที่จะพุดความรัฐธรรมนุญมาตรา ๗๗ รัฐธรรมนุญชั่วคราว แต่
ศาลก็ไม่เห็นด้วย จะเห็นได้ว่าศาลเขาไม่ได้ตีความต่อตามสถานเป็นข้อ
สำคัญ เขาตีกฎหมายเป็นสำคัญ ยกตัวอย่างง่าย ๆ ว่าเมื่อคราวเกิด
อาชญากรรมสงคราม ศาลเห็นว่าไม่เป็นโมฆะ จะเห็นว่าอำนาจของสถาน
ไม่ได้ไปควบคุมศาลเขาเลย เขาแปลกฎหมายที่สถานออกไต่ถามความ
เห็นเขา ถ้าศาลเห็นว่าใช่ไม่ได้ขึ้นมา พวกข้าพเจ้าอยู่ที่สภาร่างคงจะ
เกิดคร้อัน ท่านคงไม่ช่วยข้าพเจ้าหรอก ถ้าหากว่าเป็นเช่นนั้น นอกจาก
ทุกถ่ามาแล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเจตนารมณ์ของสถาน ข้าพเจ้าเชื่อตั้ง
เกือบสองร้อยคน รวมทั้งรัฐบาลและทั้งท่านผู้ช่ยราย เมื่อมีคนก็มีความ
มุ่งหวังที่จะให้สถานได้มีโอกาสนอช่ยรายได้เต็มที่เพื่อสวัสดิภาพและความ
ศักดิ์สิทธิ์ของรัฐธรรมนุญ โดยเฉพะในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
ธิปไตย เพื่อให้เรามีมิ่งขวัญของรัฐธรรมนุญอันแท้จริงของไทยนี้ จึง
อยากให้ออกสิทธิมีคดีท่านกลับเห็นไปว่าการตีความนั้นดีกว่าการแก้ไขรัฐ-
ธรรมนุญ เมื่อเจตนาตรงกันเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าก็สงสัยว่าเมื่อเหตุผลคดี
ที่เราได้ช่ยรายกันมาแล้วแต่แรก ๒ - ๓ ท่านและรวมทั้งข้าพเจ้าเองพอ
แสดงให้สถานเห็นว่าถ้าเราจะไปตีความ ผลที่ได้รับมันไม่เต็ม ถ้าเรา
ชดกฎหมายแก้รัฐธรรมนุญอย่างนั้นแล้ว ข้ออนมีที่ขย้เกี่ยวข้องไปถึง
ผู้สำเร็จ แล้วออกประกาศเป็นกฎหมายได้ ความยากเย็นก็ไม่มี ท่านจะ
เอาผลอย่างไร แล้วมีท่านผู้หนึ่งเห็นว่าท่านคงเราไปร่างรัฐธรรมนุญ ท่าน

ไปนั่งฟังแล้วไปเห็นพวกเราไปท่าคนอื่นเขาสันตุงไป ท่านก็ไม่เห็นด้วย แต่ท่านก็ยังเห็นใจว่าควรจะมีเอกลักษณ์เหมือนกัน แต่ท่านครั้งแรกก็พูด เหมือนว่าไม่ต้องการให้เราเอกลักษณ์ แต่สุดท้ายท่านก็บอกว่าควรจะมี เอกลักษณ์เหมือนกัน รวมความได้ว่าทั้งสถานมีความมุ่งหวังที่จะให้เรา มี เอกลักษณ์ แต่ท่านการที่จะให้มันเพียงใด ก็มีความเห็นไป ๒ ทาง ฝ่าย หนึ่งเห็นว่าควรที่จะมีความตามรัฐธรรมนูญ แต่ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรที่จะ แก่ รัฐธรรมนูญ จึงขอให้ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายได้โปรดพิจารณาเพื่อความ เป็นมิ่งขวัญของรัฐธรรมนูญของเราด้วย

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช สมาชิกสภาผู้แทน (พระนคร) :

ข้าพเจ้าขอขงขใจหวัหวัสสันนิษ คือที่ท่านรัฐมนตรียุติธรรมบอกว่าไม่จำเป็นต้อง ออกเป็นกฎหมาย แม้ไม่มีกฎหมายก็ไม่เห็นน่ากลัวอะไร ถ้าเช่นนั้น ข้าพเจ้าสงสัยว่าถ้าเช่นนั้นใครจะทำอะไรก็ได้กระนั้นหรือ

๑๐,๕๒ น.

พระยาอาณาจักรบริบาล สมาชิกวุฒิสภา : ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ ควรวิหัตถการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ความเห็นของข้าพเจ้า เผอิญได้พ้องกับผู้ที่คัดค้านมาแล้ว คือท่านสมาชิกผู้เกียรติหลายท่าน เห็นกันว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญได้ให้ความคุ้มครองถึงสถาบันรัฐธรรมนูญ- ข้าพเจ้าก็ไม่เห็นด้วย และที่ข้าพเจ้ามีความเห็นที่ไม่ควรวิหัตถการ คือว่าเอกลักษณ์เท่าที่แก่มานเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องสงวนไว้สำหรับ อำนาจสูงสุดของรัฐสภา มีรัฐสภาเท่านั้นที่จะให้เอกลักษณ์ ถ้าจะให้ เอกลักษณ์กันง่าย ๆ ข้าพเจ้าเห็นว่าจะเป็นการจะลดประชาชนที่คิดหรือว่า กล่าวโดยการให้เอกลักษณ์ไปโดยไม่มีข้อขัดกันอะไรเลย เอกลักษณ์เป็น ของสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าถ้าเราให้มันไปแล้วสถาบันและองค์การ

ต่าง ๆ ยังมีอีกมาก เช่นสภาย็องกันราชอาณาจักรเป็นต้น และยังมีจะ
 มีสภาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นภายหลังหน้าอีกไม่รู้ว่าจะสภาว่ากรู้ไม่ได้ หรือเช่น
 องค์การต่าง ๆ เช่นสภาย็องกันราชอาณาจักรก็เป็นสภาอันหนึ่ง เช่น
 ใหม่หน้าที่ประชุมปรึกษาหาวิธีลงการเศรษฐกิจ การเมืองและสวัสดิภาพ
 ของประชาชน ส่วนในการที่คณะกรรมการประชุมกันก็จะต้องโต้เถียง
 กันเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง พวกก็ยังไม่ให้เอกสิทธิ์อย่างที่ว่า เพราะ
 เอกสิทธิ์อย่างนี้เป็นเอกสิทธิ์ที่ร้ายแรง แปลว่าให้ไปก่เท่ากับให้อำนาจ
 เห็นอสูรอย่างนั้น ถ้าจะให้ไปรัฐสภาที่ควรระวังเป็นอย่างมาก ถ้าข้าพเจ้า
 จำไม่ผิดข้าพเจ้าจำได้ว่าเมื่อวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภา รัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงกลาโหมเสนอมพระราชบัญญัติองค์การทหารผ่านศึกในชั้นกรร-
 มาธิการเพิ่มเติมเอกสิทธิ์เช่นนี้ไว้ในมาตรา ๑๗ เป็นทวี แต่ว่าทั้งสอง
 ตกก็เพราะว่าวุฒิสภาในครั้งกระนั้นไม่ยอมให้มี ถัดว่าเอกสิทธิ์เช่นนี้เป็น
 เรื่องสำคัญ แปลว่าอาจอีกเป็นเครื่องประหารอะไร ๆ ก็ได้ แต่ปากมุนย
 เป็นเครื่องประหารยิ่งร้ายกว่า

อีกประการหนึ่งข้อสำคัญของเอกสิทธิ์ในการที่จะร่างรัฐธรรมนูญ
 นั้น กฎหมายก็มีคุ้มครองอยู่แล้ว คือกฎหมายอาญามาตรา ๒๘๓, ๒๘๔
 แปลว่าสภานการณททำไปโดยความเห็นที่สุจริตเพื่อประโยชน์แก่ส่า-
 ธารณแล้วกฎหมายก็คุ้มครองตามที่ท่านกล่าวไม่เห็นการเหมาะสม เพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าขอเอกสิทธิ์อย่างนี้ไม่เป็นการสมควรอย่างยิ่ง ควร
 ระดมอไว้นักรรัฐสภาซึ่งเป็นสภาของชาติ ไม่สมควรที่จะให้องค์การ
 อื่น ๆ ที่จะพวกกัน ความจริงคณะรัฐมนตรียังสำคัญเสียอีก แต่ก็ไม่
 มีเอกสิทธิ์เช่นนี้ รัฐมนตรีเป็นผู้บริหารประเทศเป็นผู้ทำกิจการเสียถ
 ษันตรายและเกี่ยวข้องกับความเจริญ ความเสื่อม กออยู่กับคณะรัฐมนตรี คณะ
 รัฐมนตรีก็องไม่ใคร่เอกสิทธิ์เช่นนี้ เพราะฉะนั้นองค์การร่างรัฐธรรมนูญ

ซึ่งไม่สำคัญเท่าคณะรัฐมนตรีที่จะโต้เถียงในที่ประชุมเสียอีก จะไม่เอกลีขี
เช่นนี้ ชาวพม่าเห็นว่ามากเกินไปและจะเกิดการพุ่มพวยเกินไป เพราะ
ฉะนั้นจึงไม่เห็นด้วย

๑๐.๕๖ 11.

หลวงยังกณานรภัฏ สมาชิกสภาผู้แทน (อ่างทอง) : กระผม
ได้ฟังท่านสมาชิกผู้หนึ่งได้กล่าวว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญไม่มีความสำคัญ
เท่าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีหรืออะไรต่าง ๆ นั้น กระผมรู้สึกปลาบปลื้มใจเหลือ
เกินว่า รัฐธรรมนูญไม่สำคัญแล้วอะไรจะสำคัญ แล้วความจริงสภา
ร่างรัฐธรรมนูญก็เปรียบเสมือนเป็นผู้รับใช้ของรัฐสถานนั่นเอง แล้วท่าน
ให้หนักที่เขาไปแล้วท่านไม่ให้อำนาจด้วย ซ่อนข้อโต้แย้งพิจารณาว่า
เป็นการสมควรเพียงไร เรื่องเอกลักษณ์กระผมก็เห็นชอบด้วยว่าเราควร
จะชัดเจน ควรจะให้เป็นเรื่องเป็นราวไป แต่ว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญนั้น
ต่างกับสภาของกระทรวงกลาโหมหรือที่ประชุมคณะรัฐมนตรี คือสภา
กลาโหมหรือที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเขาประชุมกันกลางกลางคาหรือไม่ว่า ส่วน
สภาร่างรัฐธรรมนูญเราประชุมเปิดเผย เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ฟัง
รวมทั้งหนังสือพิมพ์ด้วย ข้อแตกต่างเหล่านี้แล้วกฎหมายอาญาที่ท่านว่า
มีข้อกุ่มครองอยู่ในเรื่องหมิ่นประมาท ถ้าหากว่ากล่าวโดยสุจริตใจ
เพื่อสาธารณประโยชน์แล้วก็ไม่เป็นหมิ่นประมาท แต่ท่านผู้ผู้เถียงกัน
การโต้เถียงนั้นไม่ใช่เพราะหมิ่นประมาท อย่างเดียว อาจ จะเข้ามาตรา
๑๐๘ ครั้งที่เก็บรายเรียนมาแล้ว แล้วก็กระผมอยากจะรายเรียนต่อไปว่า
ท่านสมาชิกทางท่านเห็นว่าเราควรจะศึกษาในรัฐธรรมนูญ ซึ่งกระผม
เห็นว่ามันก็มีได้ การศึกษาในรัฐธรรมนูญจะต้องมีข้อความชวนให้
สงสัย นี้ไม่สงสัยอะไรเลย เราพิจารณาโดยผิวเผินเท่านั้นจึงจะเห็นว่า

สภาวรางรัฐธรรมนุญเป็นกรรมาธิการ แต่โดยนิตินัยเป็นกรรมาธิการ
 ไม่ได้ โดยเด็ดขาดโดยจะอะไรบางอย่างแล้ว ก่อนที่กระผมจะนำเสนอ
 ที่ประชุมก็ไม่ได้ว่าไม่ได้พิจารณา เราได้ปรึกษากันอย่างถี่ถ้วนแล้วว่าไม่ได้
 ไม่ได้รับความคุ้มครองจากรัฐธรรมนุญ จึงเสนอมาแบบนี้ ผมหวังว่า
 ท่านผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายจะได้พิจารณาเรื่องนี้เป็นอย่างถี่ถ้วนเพื่อที่จะให้
 สมาชิกสภาวรางรัฐธรรมนุญได้ใช้กำลังสิทธิบัญญัติวรางรัฐธรรมนุญอันเป็น
 หลักชัยของประเทศชาติให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้โดยไม่ต้องหวาดหวั่นเกรงสิทธิ
 พลใด ๆ หนึ่งเพื่อประโยชน์ของคน ๑๘ ล้าน

๑๑.๐๐ น.

นายชั้น รวีวรรณ สมาชิกสภาผู้แทน (หนองคาย) : ข้าพเจ้า
 ขอคัดค้านมติของที่ท่านสมาชิกด้วยกันด้วยเหตุผล ๒ ประการ กล่าวคือ ใน
 ประการแรกนั้นเกี่ยวกับการให้ความแห่งรัฐธรรมนุญ ในการให้ความแห่ง
 รัฐธรรมนุญนี้เราจะต้องทราบถึงเจตนารมณ์ของผู้ที่สร้างรัฐธรรมนุญ
 ละบีบถาวรซึ่งให้ได้มาแห่งสภาวรางรัฐธรรมนุญนี้ ในรัฐธรรมนุญละบีบ
 ๒ ๖๒ นั้นไม่มีการบัญญัติให้มีสภาวรางรัฐธรรมนุญไว้ ต่อมาได้มีบุคคล
 คณะหนึ่งอันประกอบไปด้วยสมาชิกรัฐสภา ได้สร้างรัฐธรรมนุญละบีบ
 ๒ ๖๓ (ละบีบที่ ๒) นั้นขึ้น ก็คือว่าเพิ่มมาตรา ๙๕ ให้มีสภาวรางรัฐ-
 ธรรมนุญ และต่อมาในรัฐสภานั้นได้มีมติของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องผู้หนึ่ง
 เสนอเข้ามาให้เลิกหลักการเลือกตั้งสมาชิกสภาวรางรัฐธรรมนุญเสีย โดย
 ผู้เสนอนั้นให้เหตุผลว่า รัฐธรรมนุญที่สร้างขึ้นนั้นเจตนารมณ์ของผู้สร้าง
 ไม่ต้องการจะให้สภาวรางรัฐธรรมนุญเท่านั้น และอีกประการหนึ่งเป็น
 การผูกเขินสมัยในระหว่างการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรจึงไม่ได้เข้ามา นั้น
 เป็นข้อกล่าวหาของผู้สร้าง.....

ประธานรัฐสภา : ปัญหาว່งจะให้โลกสถิตหรือไม่ ประเด็นนี้
เท่านั้น ท่านเห็นควรหรือไม่

นายชน รวีวรรณ สมาชิกสภาผู้แทน (หนองคาย) : ขอโทษ
จะต้องกล่าวท้าวความเล็กน้อยก่อนซีแรง จะเข้าประเด็น

ประธานรัฐสภา : ไม่จำเป็น ยังมีคนอื่นจะพูดอีกมาก ขอให้พูด
ในประเด็น

นายชน รวีวรรณ สมาชิกสภาผู้แทน (หนองคาย) : เมื่อญัตตินั้นได้เข้ามาสู่สภาแล้ว ท่านผู้ให้แก้สภาร่างรัฐธรรมนูญได้กล่าวคือว่าได้ทำให้มีอำนาจหน้าที่ ไม่มีอำนาจใดเกี่ยวข้องประการใด ญัตตินั้นก็ไม่ได้เข้าไป เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วก็แสดงให้เห็นเจตนาของของผู้สร้างกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๒ ต้องการให้สภานี้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐสภา มีสิทธิมีหน้าที่ในการอภิปราย ในการออกความคิดเห็น เพราะฉะนั้นอำนาจหรือเอกสิทธิ์ของสภานี้ อยู่ในมาตรา ๖๗ ก็ต้องโยงไปถึงหน้าที่หรือว่าสิทธิของสมาชิกสภาผู้ร่างรัฐธรรมนูญด้วยเหมือนกัน และอีกประการหนึ่ง ถ้าหากว่าจะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเช่นนั้นแล้ว สภานี้ก็ได้รับพิจารณาหรือกันมาเช่นเวลาหลายครั้งหลายหนแล้ว ถ้าให้ไปกฎหมายนั้นก็คงไม่มีผลย้อนหลัง ความจริงนั้นท่านก็ยอมรับผิด เพราะฉะนั้นในเรื่องการตีความแห่งรัฐธรรมนูญซึ่งท่าน มีความวิตกและกลัวประการต่าง ๆ นั้น ข้าพเจ้ามีความเห็นแย้งกับท่านผู้หนึ่งซึ่งข้าพเจ้าเคารพ ศาลจะไม่ตีความอย่างนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าศาลจะตีความตามที่สภานี้เป็นผู้ตีความ ส่วนในข้อที่มีรัฐธรรมนูญมาตรา ๙๘ บัญญัติไว้แต่ก็หากมีเช่นว่ารัฐสภาเป็นผู้ทรงไว้อำนาจตีความในการตีความรัฐธรรมนูญ แล้วเมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ศาลจะพิพากษาเป็นอย่างอื่นไม่ได้ นั่นเป็นที่พึงสังเกต เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะรื้อหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้

และอีกประการหนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นว่าญัตติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนี้เข้ามาผิดหลักการ ซึ่งประธานสภาไม่ควรรับเข้ามา เพราะว่าญัตตินี้บอกว่าเป็นญัตติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๓ แต่มาตรา ๑-๒-๓ หากแก้ไขเพิ่มเติมข้อความอย่างไร้ มาตรา ๑ ฉบับที่ ๓ ใช้อยู่ก็มี กฎหมายฉบับอื่นเป็นกฎหมายชั้นมาลอบๆ หากแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญมาตราไหนไม่ เมื่อเขียนแน่นแล้วญัตติของผู้เสนอมาจึงไม่ควรจะรับไว้พิจารณา

ประธานรัฐสภา : เรื่องแยก ข้าพเจ้าจะต้องบอกกับท่าน เพราะมีการพูดพาดพิง การที่เรานุญาตให้เข้ามานั้นและว่าผิดระเบียบนั้น ข้าพเจ้าจะต้องชี้แจงให้ท่านสมาชิกทั้งหลายทราบว่า ตามที่อนุญาตให้ท่านเข้ามานั้นเป็นการถูกต้องที่สุด ท่านเข้าใจผิด ท่านเห็นอยู่แล้วว่าเขาแก้ไขเพิ่มเติมให้เอกสิทธิ์เป็นการเพิ่มเติม คือในรัฐธรรมนูญฉบับที่ทั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นนั้น มันยังขาดเอกสิทธิ์ ตนเขาก็เสนอขึ้นมาขอให้เพิ่มเอกสิทธิ์ ก็เป็นการขอเพิ่มจากรัฐธรรมนูญปัจจุบัน อย่างนี้จะไม่เป็นการแก้ไขอย่างไรก็ได้ ขัดที่จะมีมาตราหรือไม่มาตรา ไม่สำคัญปัญหาว่าจะเพิ่มหรือไม่เพิ่มเห็นอยู่แล้วว่าควรเพิ่ม ท่านเองกลับอภิปรายว่าควรมาก็ได้ นั่นเช่นปัญหาเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าเสนอขึ้นมาเป็นอันถูกต้อง แต่ส่วนรัฐสภาจะรับเอารัฐธรรมนูญไว้พิจารณาหรือไม่นั้นก็แล้วแต่ในท่านทั้งหลาย แปลว่าเขาได้เสนอขึ้นมาถูกต้องตามระเบียบ มีผู้เซ็นนามถูกต้องเช่นนี้แล้ว ก็ถ้าข้าพเจ้าไม่เสนอขึ้นมาขึ้น แลขอข้าพเจ้าจะตำหนิ แต่ข้าพเจ้าเสนอขึ้นมาแล้วถือว่ากันไปตามท้องเรื่องเถอะ อย่าเป็นห่วงเรื่องระเบียบอีกเลย

นายชน วิวัชรณ สมาชิกสภาผู้แทน (หนองคาย) : ข้าพเจ้า
 ขอกราบเรียนชี้แจงเพิ่มเติมในข้อซักถามของท่านประธานอีกเล็กน้อยนั้นว่า
 ที่ข้าพเจ้ากราบเรียนมานั้นหมายความว่าในมาตรา ๓ นั้นไม่มีเพิ่มเติมหรือ
 แก้ไขในมาตราใดแห่งรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ๒๔๙๐ และอีกประ-
 การหนึ่งในวรรค ๒ ของมาตรา ๓ นั้นก็มีบัญญัติถึงกรรมาธิการซึ่งตาม
 มาตรา ๙๕ วรรค ๕ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒
 ก็มีบัญญัติไว้ว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร
 หาได้มีบัญญัติถึงการแต่งตั้งกรรมาธิการไว้แต่ประการใดไม่ เพราะ
 คณะกรรมาธิการเสนอกฎหมายเข้ามาซึ่งไม่ถูกระเบียบเช่นนั้น หากสมควรที่
 ที่จะรับไว้ประการใดไม่ ข้าพเจ้าขอความกรุณาท่านประธานได้โปรดดู
 มาตรา ๓ และข้อความเบื้องต้นด้วย

ประธานรัฐสภา : เมื่อข้าพเจ้าพูดแล้วข้าพเจ้าก็ให้โอกาสท่าน
 กล่าวเหมือนกัน ก็ระไคฟังเสียงของท่าน ข้าพเจ้าได้คิดแล้วและเมื่อได้
 ฟังคำอธิบายของท่านก็ยิ่งให้ข้าพเจ้าตระหนักยิ่งขึ้นว่า บัญญัติที่ข้าพเจ้า
 เสนอขึ้นมาถูกระเบียบที่ท่านบอกว่าไม่มีแก้ไขมาตราใดนั้น เป็นการ
 ขอเพิ่มเติมสิทธิเป็นการขออำนาจ ขอเพิ่มเป็นการแก้ไขอยู่ในตัว แล้ว
 ท่านจะบอกว่าไม่แก้ไขอย่างไรได้ เป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญ คือให้
 เอกสิทธิ์เขาจะพูดโดยปราศจากความกลัวเกรงที่จะถูกฟ้องด้วยประการใด ๆ
 ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการเพิ่มแก้ไขรัฐธรรมนูญอยู่ในตัวแล้ว แต่ข้อนี้
 ความเห็นของข้าพเจ้ากับท่านไม่ตรงกัน และข้าพเจ้าให้โอกาสท่านพูด
 แล้ว เพราะฉะนั้นตามอำนาจในข้อบังคับข้าพเจ้าเห็นว่าข้าพเจ้าได้ไต่
 ครองอีกครั้งหนึ่งแล้วที่เขามานโดยถูกต้องนี้ แต่ส่วนท่านจะรับหรือไม่
 รับแล้วแล้วแต่ท่านจะพิจารณา

๑๑.๐๘ น.

นายบุญเที่ยง ทองสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทน (ลำปาง) :

ข้าพเจ้าขอสนับสนุนเรื่องแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญที่มีสมาชิกเสนอเข้ามา ที่ข้าพเจ้าสนับสนุนขอหลักการใหญ่ที่ข้าพเจ้าได้ฟังเมื่อวันไต่ฟังที่ประชุมมนตรียุติกีธรรมเป็นคนให้เหตุผล เมื่อที่ประชุมมนตรียุติกีธรรมเป็นคนให้เหตุผลแล้ว ยิ่งทำให้ข้าพเจ้าเห็นว่ายิ่งตระหนักอย่างยิ่งที่สภาว่างรัฐธรรมนูญควรมีเอกสิทธิ์ เพราะเหตุว่าที่ประชุมมนตรียุติกีธรรมท่านก็เป็นคนในคณะรัฐมนตรี และข้าพเจ้าก็เป็นสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ ประชุมมา ๒ - ๓ ครั้งรู้สึกว่ามีเอกสิทธิ์ควรมี ทำไมจะมาเถียงกันว่าไม่จำเป็น สภาโน้นยังมีที่นอกที่นอก ยังมีสภาของกษัตริย์อาณาจักรวอก อย่างที่ท่านจะเข้าใจไม่ถึง คณะเรื่องเอาอะไรมาเทียบกันไม่ได้เลย ท่านก็เป็นผู้หลักผู้ใหญ่จะรู้สึกที่ว่าข้าพเจ้าแค้นสร้างพวกขึ้นได้ในรัฐสภาพระราชบัญญัติเล็ก ๆ น้อย ๆ สมมุติว่าพระราชบัญญัติเลือกตั้งอย่างนี้เราจึงให้เอกสิทธิ์แก่สมาชิกเต็มที่จะออกกฎหมาย นี่เป็นกฎหมายแม่บทและผิดแตกต่างกับอื่นไม่เกี่ยวข้องกับการบังคับคนและแตกต่างกับรัฐบาลที่ไม่ประชุมแยกเสีย เพราะฉะนั้นในการที่เราจะขอขึ้นเป็นเรื่องใหญ่ไม่ใช่เรื่องเล็ก ถ้าเรามีสิทธิเต็มที่ที่จะอภิปรายกันแล้วก็จะไปประชุมที่ว่างามที่เกี่ยวข้อง ไปโดยเต็มใจบริสุทธิ์ผุดผ่อง แต่ถ้ายังมีระแวงหรือหวาดกลัวอะไรอยู่เป็นธรรมดาที่จะห้ามไม่ให้กลัวไม่ได้ เพราะปกติทั้งคณะคนพาลถ้าเจอะคนพาลก็ต้องกลัว เราทำได้หรือว่าคนพาลไม่มี จะไปกลัวอย่างท่านรัฐมนตรียุติกีธรรมนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ที่บัญญัติในเรื่องที่จะแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญจะขยับขี้อ้าว เพราะมีการคุ้มครองเพียงพออยู่แล้ว ข้าพเจ้าสงสัยก่อนแรกและมีฟังท่านรัฐมนตรีของข้าพเจ้าคือรัฐมนตรียุติกีธรรมทำให้ข้าพเจ้ายังขุ่น แต่ท่านอาจารย์

คนเข้าใจผิด ข้าพเจ้านั่งสมาธิมา ๑๐ กว่าปีแล้ว กรรมมาธิการทำ
 อย่างไรเลือกคงอย่างไร มีเขตแค่ไหนเราควรพิจารณาแตกต่างกว่า
 รัฐธรรมนูญแค่ไหน เพราะฉะนั้นเพียงแต่ดูคำเราก็ก็นั่นแล้วในเรื่อง
 สิทธิของคำที่จะทำนั้น จริงอยู่ที่ทำแล้วต้องมอบให้รัฐสภาทีหลัง แต่ที่ไป
 ทำนั้นเป็นเรื่องใหญ่ยิ่ง จะต้องทำให้ดีให้สภานี้ สภานี้จะเอาหรือไม่เอา
 ว่ากัน ไม่ใช่ว่าจะทำอะไรได้เหมือนกรรมมาธิการมีวาระที่ ๒ ที่ ๓ แยก
 ต่างกันมาก เมื่อแตกต่างกันเช่นนั้นแล้วเราหวังผลอันดีทำไมจะต้องมา
 หวงแหนอำนาจกัน ข้าพเจ้าเห็นว่าเราไม่ควรที่จะหวงแหน เราต้องการ
 สิ่งที่ดีก็ขอให้เขาทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ ท่านทั้งหลายก็ยอมทราบดี
 แล้วว่า การเมืองระยะ ๑๐ กว่าปีมานี้เป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นเรา
 ความแล้วต้องรอยคอบ อย่าคิดแง่รักษาตัวรอดเป็นยอดดีไม่ถูก ต้อง
 พยายามทำรอยคอบทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ไม่ควรที่จะหวงแหนอำนาจ
 อันนั้นเลย จริงอยู่ที่เรากลัวเป็นกรรมมาธิการกลัว จะคิดอย่างไรมันตรี
 ยุกติธรรมว่าอำนาจเห็นอย่างนั้นอย่างนั้น ข้าพเจ้าคิดว่าอย่างไรก็ตาม
 ข้าพเจ้ายังกลัวอยู่เองและขอรับความเห็นใจว่าควรรับเรื่องนี้ไว้

๑๑.๑๒ น.

หลวงประภคมนตรีสาร (สมาชิกวุฒิสภา) : จุดมุ่งที่ข้าพเจ้าจะพูด
 ในข้าพเจ้าเป็นฝ่ายค้าน แต่ว่าเมื่อใดฟังเหตุผลกล่าวมาทั้งสองฝ่าย ถ้อย
 คำที่กล่าวมา ที่ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยทั้งสองฝ่ายก็ แต่ข้ออ้างของท่าน
 สมาชิกผู้มิได้เกียรติผู้หนึ่งที่ท่านกล่าวในฐานะที่ท่านเป็นสมาชิกวุฒิสภาว่า
 ทว่าถึงการประชุมกรรมมาธิการซึ่งร่างรัฐธรรมนูญ ระเบียบแก้ไขเพิ่มเติมที่
 ตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญนั้นว่า ในที่ประชุมกรรมมาธิการนั้นได้กล่าว
 กันประการใด ข้าพเจ้าเป็นกรรมมาธิการคนหนึ่งนั้น และข้าพเจ้า

กล่าวคือท่านว่ากรรมาธิการนั้น คณะนั้นมีโตมมคิดว่าสมาชิกสภาร่าง
 รัฐธรรมนูญเป็นกรรมาธิการของสภาหรือมีเอกสิทธิ์เช่นกรรมาธิการ
 ของสภาเลย จริงอยู่ที่กรรมาธิการผู้หนึ่งซึ่งจะเป็นท่านผู้นั้นได้กล่าวขึ้น
 และไม่มีใครเห็นด้วย แต่ว่าที่กรรมาธิการวุฒิสภาไม่ได้บัญญัติให้
 เอกสิทธิ์แก่สภาร่างรัฐธรรมนูญนั้น ความจริงเป็นอย่างนั้นคือว่าเราคาด
 หายไม่ถึงว่าการประชุมของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญนั้นจะเป็นไปโดย
 เบิกเผยต่อหน้าประชาชนทั้งที่เป็นอยู่ณบัดนี้ เราตัวสำคัญไปว่าจะกระทำ
 กันเช่นสภาร่างรัฐธรรมนูญแห่งต่างประเทศทั้งหลายคือบางแห่งประชุม
 ภายในบางแห่งประชุมลับ เราทุกคนถึงเรื่องเอกสิทธิ์ให้ไปไม่เป็นของ
 จำเป็นคือไม่พูดกันอย่างเปิดเผย และให้ไปก็อาจเป็นอาวุขร้ายแรงที่ใช้
 เทียบค่าคนเล่นนั้นความจริงที่ไม่ให้เอกสิทธิ์เป็นอย่างนั้น ไม่ใช่ว่าจะเขาไป
 คิดความวิญญูธรรมณูมาตรา ๖๗ ว่าเอกสิทธิ์ที่ให้แก่สมาชิกวุฒิสภา
 ครอบงำสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญนั้นด้วย มาดงเวดคงมาตรา ๖๗
 นั้นไม่มีผู้คัดค้านโดยคดีหนึ่งทำให้ตีความมาตรา ๖๗ แห่งรัฐธรรมนุญ
 ละบับชี้ว่าคราวเดียวกันไปในร่างมาตรา ๖๗ หมายความว่าอย่างไรโดย
 กันก็ไม่รู้จักเลย มีอยู่หาตระเพาะหน้าแต่เพียงว่าญัตติเสนอให้เอกสิทธิ์
 แก่สภาร่างรัฐธรรมนูญสมควรที่สภานั้นมีเหตุผลหรือไม่มีเหตุผลการ
 ฝ่ายผู้เสนอเห็นควรให้รับหลักการนั้นมีเหตุผลว่าเพื่อให้สมาชิก วุฒิสภา
 ธรรมนูญได้ข้อปรัยกันอย่างเต็มที่ไทยไม่คงเกรงกลัวอิทธิพลหรือแรง
 กลฉ้อการฟ้องร้องใด ๆ ทั้งสิ้น ข้าพเจ้ามองเห็นว่าท่านผู้เสนอนั้นต้องการหา
 เกราะไว้เพื่อป้องกันสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะไปทำการร่างรัฐ-
 ธรรมนูญ ซึ่งท่านเห็นว่าเป็นการเสียงอันตรายกับนั้น ข้าพเจ้าขอช่ยเปรียบ
 เทียบว่าสมมติว่าท่านเห็นพระเจ้าอยู่อยู่ในน้ำ ท่านเรียกผู้อาสาสมัครว่า
 ไครระจิมจมิชได้บ้าง ก็มีผู้อาสาสมัคร อย่างนั้นแล้วท่านก็เรียกผู้อาสาสมัคร

คนหนึ่งหรือหลายคนก็ตาม บอกว่ารัชสมัยของท่าน คนนั้นก็กระโดดลงไป
 ในน้ำจะไปขจรเข้ เขาจะมีหมอกหรือมีอะไรก็ตาม พอเขาลงไป
 แล้วก็บอกว่า ไม่ได้การแล้วขอทะเลาะ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะให้ทะเลาะ
 แก่เขาอีก เพราะในหน้าที่ที่เขาอาสาสมัคร เขาย่อมรู้แล้วว่าไม่มีทะเลาะ
 ฉะนั้นก็ตั้งข้ออ้างรัฐธรรมนุญแล้ว ทั้ง ๆ ที่รัฐธรรมนุญชั่วคราวไม่ได้
 ได้ให้เอตสิทธิ์ไว้แล้วจะขออะไรอีก การร่างรัฐธรรมนุญนั้นเขาว่าจริงใน
 น้ำ เพราะการร่างรัฐธรรมนุญนั้นอภิปรายกันโดยไม่ได้จำเป็นจะต้องเอา
 ใครมาค่า จริงอยู่ในบางครั้งอาจจะกระทำโดยไม่ได้ตั้งระบอบก็ได้ ไม่ต้อง
 ระบุดูก็ได้ ข้าพเจ้าในครั้งแรกในหน้าที่สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนุญ
 แรก ๆ ก็พูดถึงเอตสิทธิ์แล้วก็กลัว แต่ค่อย ๆ ไปทั้งหมดความกลัวและว่ากันไป
 เพราะฉะนั้นเป็นของไม่จำเป็น จริงอยู่ข้าพเจ้าไม่เถียงว่าการให้เอตสิทธิ์
 นั้นในบางครั้งก็สมควร เรื่องนี้อาสสมัครแต่ถ้าเราให้ก็ให้เสียในครั้ง
 กระนั้น คือครั้งทอสาขัจจรเข้ แต่เขาอาสาข้แล้ว ลงไปในน้ำแล้ว
 ข้าพเจ้าเห็นว่าเราไม่ต้องให้เขาอีก ในเรื่องทกลวิฆิตมาตรา ๑๐๘ หรือ
 ผิดกฎหมายหมิ่นประมาท ซึ่งมีอยู่สองทางในการร่างรัฐธรรมนุญ
 ข้าพเจ้าคิดว่าท่านขอเถระมัง คือขอจนไว้ไม่ให้ใครฟ้องร้อง แต่ในชั้น
 ข้าพเจ้ามองเห็นเรตนารมณ์ของท่าน ท่านไม่ต้องการให้ล่าช้าแก่สมาชิก
 สภาร่างรัฐธรรมนุญที่จะไปเสียค่าทนายหรือต่อสู้คดี เป็นการศึกไฟ
 หัวลม แต่ผลสุดท้ายตามที่เข้าใจอย่างที่เป็นมาแล้วก็ตาม ข้าพเจ้าเชื่อ
 ว่าผู้ที่รู้จักมสคสัมปชัญญะแล้ว ไม่เข้ากฎหมายหมิ่นประมาท ขอสำคัญ
 กฎหมายอาญาต้องการเจตนาไว้ก่อน ท่านอย่าลืมนี่ไม่ว่าจะผิดมาตรา
 ๑๐๘ หรือ ๑๐๓ ก็แล้วแต่ เพราะฉะนั้นถ้าการอภิปรายในสภาร่าง
 รัฐธรรมนุญ ใครจะไปตีความหรือหนักว่าคณะใหม่เจตนาร้าย มันมีไม่ได้
 เว้นแต่ท่านจะนอกคอกนอกประเด็น ถึงโอกาสในสภาร่างรัฐธรรมนุญ

เอาคนนอกมาว่า เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าว่าอันนทเอกสิทธิ์อันนี้เป็นอาวุธ
ร้ายแรง ข้าพเจ้าขอให้ระมัดระวังท่านจะให้หรือไม่ให้แล้วแต่ท่านข้าพเจ้า
เองจะไม่ออกเสียงในเรื่องนี้ ให้ที่ประชุมวินิจฉัย แต่ว่าความเห็นข้าพเจ้า
ว่าเป็นสิ่งไม่จำเป็นจะต้องให้

๑๑.๒๐ น.

ร.ท. สมพันธ์ ชันชะชวณะ สมาชิกสภาผู้แทน (นครราชสีมา) :
ความจริงใจเดิมของข้าพเจ้านั้นก็ไม่มีความเห็นว่าการคุ้มครองเอกสิทธิ์นั้น
จะเป็นความจำเป็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่ เพราะเหตุว่า
ข้าพเจ้าอ้างตัวอย่างไว้ว่า ข้าพเจ้าได้ต่อสู้มาจากข้างนอกที่ไม่ทำอะไรคุ้มครอง
เลยจนกระทั่งไม่เคยท้วงอะไรเลยมาแต่เคยจน แต่มาแต่เคยจนข้าพเจ้า
เจ้าตกลงใจด้วยตนเองว่าข้าพเจ้าอยากได้การคุ้มครอง ถ้าไม่ข้าพเจ้าจึง
ตกลงใจว่าอยากได้การคุ้มครองอันสืบมาจากท่านสมาชิกสภาผู้แทน
ผู้หนึ่งกล่าวเมื่อตะกี้นี้ว่า ความสำคัญของกฎหมายนั้นไม่สำคัญอะไร
สำหรับพวกเรามากกว่าเครื่องพิมพ์เครื่องขอยุ่หลังกฎหมายนั้น นั่นเป็นเรื่อง
ใหญ่ที่ท่านกล่าวนั้นเป็นสมาชิกอย่างเดียวกับข้าพเจ้าหรือเป็นคนอื่นข้าพเจ้า
จะไม่บอกกล่าวถึง แต่โดยที่สมาชิกผู้หนึ่งเป็นคนในวงกรราษฎรบาลก็ยังมีรู้สึก
เช่นนั้นอยู่ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วข้าพเจ้าขอให้เหตุผลว่าทำไมข้าพเจ้าจึงต้อง
การความคุ้มครองในขณะที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะไปร่างรัฐ
ธรรมนูญมาเพื่อให้เห็นรัฐธรรมนูญที่ศักดิ์สิทธิ์และเพื่อยุติกัน ให้ระบอบ
ประชาธิปไตยของเรานั้นอยู่มั่นคงถาวร ก็เมื่อเป็นเช่นนั้นเราก็มีความรู้สึก
อยู่ว่ากฎหมายไม่สำคัญ เพราะว่าไปร่างรัฐธรรมนูญขึ้นนั้นก็จะมีไม่ได้
ประโยชน์อะไร เราต้องการบทพิสูจน์เวลานี้เพราะว่าเราต้องการความคุ้มครอง
ของเราที่จะไปร่างรัฐธรรมนูญมาเป็นหลักแล้วจะได้พิทักษ์อย่าง

เต็มพืดเต็มเหยียง ถ้าการพูดอย่างเต็มพืดเต็มเหยียงไม่เป็นที่พอใจของ
 เครื่องจรมเครื่องจหลังกฎหมายแล้วก็จะปรากฏตัวออกมา เมื่อปรากฏตัวออก
 มา ข้าพเจ้าก็เห็นว่าไม่มีประโยชน์อันใดที่จะมาปลงเครื่องระบอบประชาธิปไตย
 ธิปไตยกัน ข้าพเจ้าต้องการเครื่องพิสูจน์อย่างหนึ่งๆ ข้าพเจ้าเอง และ
 ข้าพเจ้าเชื่อว่าเพื่อนสมาชิกทั้งหลายในสถานยังเชื่อมั่นของคำที่ท่านนาย
 ยกรัฐมนตรีที่ว่าเครื่องจรมเครื่องจไปพยายามให้หมดไปแล้ว และเคยชวน
 ปรากฏว่ายังไม่หมด โดยขบพิสดารการคุ้มครองนข้าพเจ้าขอวิงวอนให้ท่าน
 สมาชิกทั้งหลายได้เห็นพ้องด้วยว่าเราไม่จำเป็นต้องมีอะไรมาคุ้มครองเรา
 เลย เรามีสภที่ระบอบอะไรจะเป็นอันแก่ด้วยก็ขอวิงวอนให้ได้ทุกเมื่อในเมื่อ
 หลักเจตนารมณ์นั้นต้องการจะทำงานให้แก่ประเทศทีเดียว ทั้งนี้ต้องการ
 พิสูจน์ว่าเครื่องจรมเครื่องจยังมีอยู่หรือไม่เท่านั้น ข้าพเจ้าวิงวอนท่าน
 สมาชิกอย่างนี้

๑๑.๒๓ น.

นายเสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา สมาชิกสภาผู้แทน (บุรีรัมย์) :
 ความจริงพระราชาธิบดีองค์แรกที่เราจะยอมรับนั้น ผมเห็นว่าไม่ควรรับ
 หลัการแต่ต้น เหตุผลว่าไม่ควรรับหลักการนั้นก็คล้ายกับคุณหลวง
 ประกอบ ๆ ที่พูดเมื่อกัน คือว่าถ้าเราจะออกกฎหมายระบอบก่อนมีการ
 เลือกลงสมาชิกสภาผู้ร่างรัฐธรรมนูญแล้วก็จะเป็นการเหมาะสมมาก แต่
 เวลานี้เราก็ได้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้ร่างรัฐธรรมนูญไปแล้ว และได้ทำการ
 ประชุมหลายครั้งหลายครา และได้ลงมติกันไปแล้วก็หลายอย่าง โดย
 พดูคดีการณที่ข้าพเจ้าได้ไปเห็นว่า จากการประชุมของสภาผู้ร่างรัฐ
 ธรรมนูญ ยิ่งทำให้ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะรับหลักการนั้นเป็นอย่างยิ่ง
 โดยจะเพาะเท่าที่ข้าพเจ้าได้ไปเห็นมานานแล้วก็รู้สึกว่าการประชุมของสมา

ซีกสภาว่างรัฐธรรมนุญยงควรวกก็เกอมจะไม่มีระเขียบแถมแผนที่จะให้สภา
นี้ให้ความไว้วางใจไค้เป็นต้นว่า.....

ประธานรัฐสภา : อย่างพุดถึงสภาว่างรัฐธรรมนุญ นั้นเป็น
อำนาจของเขาที่จะทำอย่างไรก็ได้ เวลาไม่ใช่เวลาประนามกัน ประ
เด็นนี้ว่าจะให้เอกสิทธิ์หรือไม่

นายเสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา สมาชิกสภาผู้แทน (บุรีรัมย์) :
ขอประทานโทษที่กล่าวล้าไปหน่อย คืออย่างควรวท่านประธานสภาว่าง ำ
มาอภิปรายข้างบนชกเช่นนั้นเป็นต้น ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าเห็นว่าจะเป็นการผิด
หลักและเกิดอสงเวงถึงเราจะให้เอกสิทธิ์นี้ไป ทกระผมข้องใจคือว่าเช่น
การอภิปรายว่าจะให้เป็นไทยหรือสยาม มีการอภิปรายว่าคนไทยนั้นเป็น
ชาติที่ตระกูลละ

ประธานรัฐสภา : เรื่องนั้นเขาเสร็จไปแล้ว มันเป็นเรื่องวิชาการ
ท่านไม่ควรจะอภิปราย เราควรจะพุดกันในประเด็นหรือความเห็นนี้เรา
อาจต่างกัน ความเห็น ของ ท่านกับของ สภาว่างรัฐธรรมนุญ อาจ ต่างกัน
ข้าพเจ้าไม่เถียง แต่เมื่อความเห็นต่างกันแล้วใครจะเป็นผู้ตัดสิน และ
ไม่ใช่สภาจะเป็นผู้ตัดสิน เมื่อเราว่างรัฐธรรมนุญเสร็จ และเสนอมมาแล้ว
ท่านไม่เขาก้ทำได้ นั้นท่านทำได้ในฐานะที่รวมกันของรัฐสภา เวลาที่ท่าน
จะยกว่าไม่ถูกต้องระเบียบแถมแผน ไม่ถูกต้องไรนั้นเป็นเรื่องวิชาการของเขา
ต่างหาก การที่เราใช้ข้อบังคับที่ใช้บังคับของวุฒิสภาโดยอนุโลม และ
โดยเหตุที่ว่าเป็นการประชุมร่วมกันทั้ง ๒๐ คน เราจึงถือว่าเป็นกรรมา
ธิการเต็มสภา เมื่อเป็นกรรมาธิการเต็มสภาแล้วเราที่พุดกันโดยถัดวัน
และละเอียดก็ได้ การที่เราพุดว่ากรรมาธิการเต็มสภาเพราะว่าเราอยู่ใน
ฐานะที่เป็นกรรมาธิการแม้ว่าจะไม่เป็นกรรมาธิการก็จริงแต่เราก็ถือว่ายู่

ในฐานะเช่นนั้น เมื่อเราอยู่ในสถานนั้นข้าพเจ้าเองก็เชื่อว่าคุณที่อภิปราย
นั้นขอโทษที่ท่านเข้าใจเรามีคอยู่ เพราะว่าการร่างรัฐธรรมนูญนั้นเรา
ไม่เหมือนกับในสภาใหญ่เช่นนั้น เราต้องมีข้ออนุโลมให้ใช้บ้างประการที่จะ
ให้ทุกคนได้เต็มที่ท่านต้องผลงานของเราเสียก่อน ไม่สมควรจะติเรอทั้ง
ไกลนอย่างนั้น ถ้าท่านจะพุดขอให้พุดในประเด็น ไม่เช่นนั้นข้าพเจ้าไม่ยอม
ให้ท่านพุดเป็นการเสียเวลาเปล่า ๆ

นายเสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา สมาชิกสภาผู้แทน (บุรีรัมย์) :
คือไปนั้นข้าพเจ้าจะไต่พุดในประเด็นคือไป ขออภัยด้วยที่ไปขึ้นท่าน
ประธาน ๆ เข้า

ตามพระราชบัญญัติระเบียบขึ้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นที่จะต้องรับ
หลักการถ้าเราไม่รับหลักการแล้วจะเป็นเครื่องสังวรของพวกสมาชิกสภา
ร่างรัฐธรรมนูญไม่ให้เกิดว้าวุ่นไปตั้งสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ที่
ข้าพเจ้าเห็นห่วงเห็นใยก็มีอยู่ ๒-๓ ประการ เป็นต้นว่า ถ้าหากว่าพุด
ล่วงล้ำกันถึงพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีเช่นนี้เป็นต้น ถ้าหากว่า
เราให้อำนาจแก่สภาร่างรัฐธรรมนูญไปแล้วอาจลักเข้าไปถึงในแดนที่เรา
เห็นว่าไม่เป็นการสมควรเป็นต้นว่า ราชวงศ์จักรีได้มาจากท่านคากสิ
ด้วยกรณีใด ๆ ก็ตาม ซึ่งอาจจะทำให้เป็นการไม่เรียบร้อยเป็นต้น อีก
ประการหนึ่งข้าพเจ้าเห็นห่วงเห็นใยว่ารัฐธรรมนูญชั่วคราวของเรานั้นซึ่ง
ได้นำตัวของท่านวุฒิสภาที่ สมาชิกสภาผู้แทนก็เข้ามาตั้งอยู่ในที่
ถ้าหากว่าเราแยกโอกาสให้สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญมีเอกราชคิดว่า
ข้อความใด ๆ โดยไม่คำนึงถึงหรือว่าจะสงวนไว้หรือไม่แห่งรัฐธรรมนูญ
ชั่วคราวนั้น ในที่สุดอาจกล่าวถึงสมาชิกสภาผู้แทนหรือวุฒิสภาได้ซึ่ง
อย่างนั้นแล้วเราก็ควรสงวนไว้อย่างยิ่ง นอกจากนั้นสมาชิกสภาร่าง
รัฐธรรมนูญอาจกล่าวล่วงล้ำไปถึงคณะรัฐประหารในกรณีใดๆ ซึ่งเห็นว่า

ไม่เป็นการสมควรซึ่งคณะรัฐประหารก็ได้ทียบโยนรัฐธรรมนุญชั่วคราว
 ระเบียบมาให้เราได้มานั่งอยู่ในที่นั้น ข้างที่จะกล่าวล่งล้าไปแล้วจะทำให้
 ประชาชนทั้ง ๑๕ ล้านคนกระทำการไม่ถูกต้องตามระเบียบขยแผนแล้ว
 ในที่สุดประชาชนทั้ง ๑๕ ล้านคนก็ห่มั่นคณะรัฐประหารอย่างนี้ เป็นต้น
 นอกจากนั้นสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญจะล่งล้าในแผนแห่งการแก้ไข
 ไขเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน เห็นว่าคณะราษฎร
 ผู้เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นกษัตริย์อย่างนี้ ถ้าเราให้อำนาจสภาว่างรัฐ
 ธรรมนุญก็ชอบที่จะทำได้ แต่ถ้าหากว่าสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ
 กล่าวล่งล้าไปถึงพระมหากษัตริย์ รัฐธรรมนุญและคณะก่อการและคณะ
 รัฐประหารแล้วเราซึ่งนั่งอยู่ในที่นั้นซึ่งเป็น วุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทน
 ซึ่งเลือกเขาเข้าไป เราถึงพลอยมีหัวมองไปทั่วด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเห็น
 ว่าไม่ควรรับหลักการ

๑๑.๓๑ น.

พระสัทธีอรรถนฤมแต่ : ในครั้งที่ได้ไปร่างแก้ไขรัฐธรรมนุญ
 ระเบียบที่ ๒ นั้น ข้าพเจ้าได้เป็นกรรมาธิการวิสามัญอยู่ด้วย และข้าพเจ้า
 ขอยืนยันว่าในเวลาประชุมกันครั้งนั้น ข้าพเจ้าจำไม่ได้เลยและข้าพเจ้า
 ว่าไม่มีในการที่จะลงมติว่าผู้ที่จะเป็นสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญนั้นควร
 รมเอกลีขันธ์หรือไม่ อย่างที่ท่านรัฐมนตรียศกษัตริย์ได้กล่าวนั้น ข้าพเจ้า
 จำไม่ได้ แล้วถ้าจะหาแน่นอนยืนยัน ข้าพเจ้ายืนยันอย่างทีสมาชิกวุฒิสภา
 อีกคนหนึ่งกล่าวว่าเราไม่ได้ลงมติในข้อที่กล่าวเลย เพราะฉะนั้นเรา
 วินิจฉัยว่าคณะกรรมาธิการ ครั้งนั้น วินิจฉัยไปแล้ว ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย
 ที่นั้น จะกล่าวในฐานะที่ข้าพเจ้าไม่ใช่เป็นสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ
 ท่านสมาชิกผู้หนึ่งซึ่งได้เป็นสมาชิกในสภาว่างรัฐธรรมนุญได้กล่าวว่า

ทั่วไต่อาสาสมัครลงไปจับจรเข้แล้ว แล้วภายหลังรู้สึกว่าจะเช่นมพิษ
 ึ่งขอลงมือคาช่ายครึ่งตัว ถ้าเป็นเรื่องทขกพร่องและเรื่องเพียงเท่านั้น
 แล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรให้ตาช่าย แต่การเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐ-
 ธรรมนูญนั้น ในตอนแรกคงจะไม่ได้คิดแต่เพียงเท่านั้น คิดแต่เพียง
 ว่าการร่างรัฐธรรมนูญนั้นคงจะไม่มีเรื่องจะต้องเจรจากันมากมายเช่นเกี่ยว
 ักยในเรื่องลงไปจับจรเข้เช่นนี้ ไม่ใช่คิดถึงแต่จรเข้เช่นมพิษ แต่ไปเจอสิ่ง
 ใสโครกในน้ำซึ่งไม่รู้แต่แรก จึงมาขอเครื่องมืออันหนึ่งซึ่งจะไปทำลาย
 หินใสโครกอันนั้น ซึ่งมีได้คิดว่าจะมีในเวลาแรกที่อาสาสมัครจะไปฆ่า
 จรเข้ เพราะฉะนั้นจึงเป็นที่ควรใหม่ที่จะไม่ให้มีเครื่องมืออื่น และจะเห็น
 ใต้แล้วว่าสภาร่าง รัฐธรรมนูญนั่นเอง ครั้นไปทำมาก็เป็นเวลาร่วมเกือบ
 เกือบมาแล้ว แล้วท่านพ่วงมาพบหินใสโครกหรืออะไรเช่นนั้น จึงจำเป็นต้อง
 มีการแก้รัฐธรรมนูญเพื่อคุ้มครองอันนั้น คราวนั้นมีคำกล่าวว่าการ
 ให้เอกลีทชนั้นข้าพเจ้าเห็นด้วยว่าเป็นของที่ควรหวงห้าม และควรจะให้
 แต่ละเพาะในกรณีที่ทำเป็นจริง ๆ ในทันทีในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นสมาชิก
 วุฒิสภาอย่างที่ท่าน สมาชิกผู้หนึ่งได้อธิบายแล้วว่าทมิพระราชบัญญัติ
 ระเบียบหนึ่ง มีข้อ ๆ หนึ่งนั้นมาคัดออกเพราะเห็นว่าไม่สมควรให้แก่องค์การ
 อันนั้น และเป็นสิ่งที่หวงห้ามเหมือนกัน จะใช้มันนั้นก็ไม่ได้ แต่สำหรับ
 สำคัญในการที่ให้สมาชิก สภาร่างรัฐธรรมนูญนี้จะเป็นการสมควรหรือไม่
 นั้น ข้าพเจ้าขอให้วินชิตเอง แยกเสียก่อนว่าข้าพเจ้าไม่ถือว่า
 สมาชิก สภาร่างรัฐธรรมนูญนี้ มีฐานะสูงกว่ากรรมการ สามัญ หรือ
 วิสามัญ ขอให้ดูในเบื้องต้นแรกเท่านั้น มีเท่ากันเช่นนั้นแล้ว ในฐานะที่
 เป็นกรรมการสามัญก็ดี เป็นกรรมการวิสามัญก็ดี ก็ได้รับเอกลีทช
 อันนั้นและในการที่จะร่างรัฐธรรมนูญนี้เอง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ควรไว้รับ
 เอกลีทชนั้น ที่เรากล่าวว่าถ้าเราปฏิบัติภารกิจด้วยความสุจริตใจและ

เพื่อเห็นแก่ประเทศชาติแล้ว ไม่ต้องมีเอกสารยืนยันก็ได้ ถ้าเขยเช่นเขยนั้น แล้วรัฐชวรมณู ก็ไม่ควรมีเอกสารให้กับสมาชิกรัฐสภาด้วยประการใดเลย แต่ว่าเห็นจะต้องทำความถึงเรื่องอันข้างประการ และที่ระก่ล่าวว่า ถ้าเราสุจริตใจแล้วพันโทชนน ข้าพเจ้าขอขณนในบางกรณีว่า ไม่พันโท แม้ข้าพพันโทในทางอาญาก็ตาม แต่อาจได้พันโทในทางแพ่งได้ ถ้าเผื่อไม่มีสิทธิจะไต่รับโทในรัฐชวรมณูก็ไม่จำเป็นที่จะต้องกล่าวไว้เลย

ท่านมาพูดถึงว่า ตามมาตรา ๑๗ แห่งรัฐชวรมณู ได้ยกเว้น ๕๕๕
คชให้เอกสารแก่รัฐสภาแล้ว เพราะฉะนั้น ต้องถือว่า สมาชิกสภาว่าง ๕๕๕
รัฐชวรมณู นั้นเป็นในฐานะกรรมาธิการ ในชั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ๕๕๕
เพราะเหตุว่าตามมาตรา ๒๑ แห่งรัฐชวรมณู ได้กล่าวว่า บุคคลมีสิทธิ ๕๕๕
เสมอกัน ใครไม่ควรมีเอกสารต่างกันในการที่จะให้มีเอกสารนั้นจะต้อง ๕๕๕
มีได้ด้วยความเคร่งครัด เพราะฉะนั้นการที่จะแปลเอาไว้ว่าสมาชิกสภา ๕๕๕
ว่างรัฐชวรมณู นั้นเป็นกรรมาธิการเช่นนี้ ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย มีท่าน ๕๕๕
สมาชิกได้กล่าวอีกข้อหนึ่ง ถ้อยคำว่า การที่จะให้เอกสารเช่นนั้นมีได้รวม ๕๕๕
ไปถึงการจับกุม จริงอยู่มีได้รวมถึงเรื่องจับกุม แต่ว่าก็เราไม่ให้อะไร ๕๕๕
อย่างไรเล่า เราจะให้อย่างเท่ากักรรมาธิการก็เช่นเรื่องที่ทำได้ ไม่ใช่ ๕๕๕
ผิดอะไร เพราะกรรมาธิการธรรมดาไม่ไต่รับเอกสารในเรื่องการจับกุม ๕๕๕
อย่างไร นอกจากผู้ที่เป็นสมาชิกสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนเท่านั้น ๕๕๕
และต่อท่านหนึ่งท่านได้กล่าว และความจริงท่านประธานและท่านผู้ ๕๕๕
เกียรติได้อธิบายมาแล้ว มีผู้กล่าวอีกว่ากฎหมายไม่ตกแยก ไม่เห็นมี ๕๕๕
แก้ไขที่ไหน ข้าพเจ้าเห็นว่าจริงอยู่ในเรื่องกฎหมายอันนี้ ไม่ไต่ยกไปว่า ๕๕๕
ให้ตกกฎหมายเช่นมาตรา ๑ ในรัฐชวรมณู คือไปกล่าวถึงรัฐชวรมณู ๕๕๕
ซึ่งเป็นเรอของกรรมาธิการ ถ้ารับหลักการไปแล้วอาจไปเปลี่ยนก็ได้ ๕๕๕

เพิ่มมาเท่านั้น เป็นเรื่องร่างเท่านั้น และข้าพเจ้าเห็นว่าท่านประธานสภา
 รัชไม่เป็นการผิดระเบียบประการใด เว้นแต่อาจเป็นแต่เพียงว่าวิธีร่างผิด
 ไม่ถูกต้องตามแบบแผน ซึ่งอาจไต่รู้กันในชั้นกรรมาธิการ เพราะฉะนั้น
 ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการที่จะให้เอกสิทธิ์แก่สมาชิกสภาร่าง
 รัฐธรรมนูญเป็นการสมควร และควรระงับหลักการแห่งร่างนี้ไว้

นายทองดี อิศราชีวิน สมาชิกสภาผู้แทน (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้า
 คนหนึ่งที่ไม่รับหลักการในร่างของสมาชิกที่ส่งเข้ามา ทำไมข้าพเจ้าไม่รับ
 หลักการ ข้าพเจ้าขอให้เหตุผลดังต่อไปนี้ เท่าที่สมาชิกสภาร่างรัฐ-
 ธรรมนูญเข้าไปปรึกษารัฐกิจการที่จะร่างรัฐธรรมนูญ ฉะนั้นอันถาวร
 ของชาติไทยเวลานี้ ทุกวันนั้นแย่งออกเป็น ๓ ก๊ก ๓ พวก ข้าพเจ้าขอ
 ประธานพูดดังนี้ พวกที่ ๑ คือคณะเจ้าหรือว่า รบแยลลิสต์ คณะที่ ๒.....

ประธานรัฐสภา : ไม่ควรพูด ข้าพเจ้าให้พูด ท่านพูดนอกเรื่อง
 ขอให้พูดในประเด็นว่า จะให้เอกสิทธิ์หรือไม่ให้เขา ข้าพเจ้าไม่ทัก ท่าน
 ท่านพูดมาข้าพเจ้าต้องทักท่าน ก็มีหลายท่านในที่นี้ ท่านพูดแล้วคน
 อื่นก็จะพูดอีก เพราะฉะนั้นขอเถอะ ให้พูดในประเด็นเรื่องจะได้สำเร็จ
 ไปด้วย

นายทองดี อิศราชีวิน สมาชิกสภาผู้แทน (เชียงใหม่) : ขอ
 ประธานโทษ ความจริงเท่าที่ข้าพเจ้าอธิบายมาเพื่อประกอบเหตุผลว่า
 ทำไมไม่รับหลักการ เพราะฉะนั้นขออธิบายย่อ ๆ ว่า ในการที่สมาชิก
 สภาร่างรัฐธรรมนูญพวกไหนหากก็ลากเอาไป โดยลากพวกน้อยไป ใน
 ที่สุดพวกมากลงมติกี่ชนะ.....

ประธานรัฐสภา : ขอโทษ ในรัฐสภาพวกมากไม่ลากไปหรือ
 เราชนะโดยเสียงข้างมาก รัฐธรรมนูญก็บอกว่โดยปกติให้กติกาสิน โดย
 เสียงข้างมาก เพราะฉะนั้น มาจอร์ตี เสียงข้างมาก

นายทองดี อิศราวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทน(เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าเห็นว่ากิจกรรมที่เขาประชุมกันมาทุกวัน ร่วมหนึ่งเดือนแล้ว ไม่เห็นทำอะไรเลย.....

ประธานรัฐสภา : ท่านไม่ควรประนามวิธิการของใคร เมื่อกันข้าพเจ้าทำไปแล้ว คือวิธิการท่านอาจเห็นอย่างนั้น แต่คนอื่นเขาเห็นว่าเขาทำอย่างนั้นละเอียดละเอียดได้พิศคนสิ้นกระแสความ คนละสถานที่ท่านเพราะฉะนั้นถ้าท่านพุดอย่างนั้นข้าพเจ้าขอโทษที่ข้าพเจ้าจะพุดอย่างนั้นเพราะเดี๋ยวซึ่งข้าพเจ้าไม่ต้องการเลย แต่เดี๋ยวเป็นอย่างนั้นโดยเสียงเอกฉันท์ในที่ทั้งสองแห่ง เดี๋ยวข้าพเจ้าอยู่ในฐานะลำบาก ท่านพุดในที่นั้นข้าพเจ้าก็ห้ามท่านซึ่งท่านก้าวเข้าไปถึงสภาว่างรัฐธรรมนุญฉันใดก็ฉันนั้น ข้าพเจ้าห้ามท่านในที่นี้ ถ้าสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญจะกล่าวอ้างถึงสภาผู้แทนบ้างข้าพเจ้าก็ใช้สิทธิเต็มที่ไม่ให้กล่าวก้าวร้าวเหมือนกัน เมื่อกันยอมให้ข้าพเจ้าใช้สิทธิเช่นนี้ปกป้องคงกันได้ ข้าพเจ้าเป็นคนกลาง เมื่อกันมีคนห่วงใยว่าเกี่ยวจะกล่าวอย่างโน้นอย่างนั้นข้าพเจ้าไม่อยากจะทักหรือออก แต่เมื่อยืนพุดในที่นั้นแล้วก็ขอคอยช่วยว่าท่านพุดอะไรหนึ่งว่าสภาว่างรัฐธรรมนุญนั้นไม่มีประธานเลย ไม่มีรองประธานไม่มีเลขาธิการอะไรเลย ท่านอาจเข้าใจผิด ข้าพเจ้าเป็นประธานว่างรัฐธรรมนุญท่านรู้แล้วและข้าพเจ้ารักษาระเบียบโดยเคร่งครัดที่ท่านรู้หรือไม่ว่าหนังสือพิมพ์ทั้งหลายข้าพเจ้าได้ตีทักหลายหน ข้าพเจ้าได้ทัก เมื่อฉันใดข้าพเจ้าปฏิบัติทางโน้นแล้วทางนี้ข้าพเจ้าก็ต้องปฏิบัติ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ท่านพุดในประเด็น อย่าไปกล่าวไม่มีประโยชน์ ท่านก็เรื่องทั้งไกลนออกว่าไม่เห็นทำอะไร ถ้าทางโน้นเขาพุดว่ารัฐสภาไม่ได้ทำอะไรเลยท่านจะว่าอย่างไร ข้าพเจ้าเป็นประธาน ข้าพเจ้าเป็นคนกลางพุดได้ เพราะฉะนั้น

ข้าพเจ้าขอเสียทีเถอะเราอย่าไปฆ่าอกันเลยเรงจะไรถ้าเห็นว่าไม่^{ดี} เรา
ไม่เอา^{แล้ว}กัน

นายทองดี อิศราชีวิน สมาชิกสภาผู้แทน (เชียงใหม่) :
ข้าพเจ้าขออภัยท่านประธานรัฐสภา หวังว่าท่านคงเห็นใจ

ประธานรัฐสภา : แต่ว่าอย่าพูดนอกเรื่อง

นายทองดี อิศราชีวิน สมาชิกสภาผู้แทน (เชียงใหม่) :
ข้าพเจ้าปลื้มใจในการประชุมรัฐสภาของเราที่คามหรือ สภาผู้แทนก็ตาม
ข้าพเจ้าก็ไม่เคยเห็นประธานที่นั่งบนบัลลังก์แล้วแผ่นลงมาข้างล่าง ข้าพเจ้า
ไม่เคยเห็นเลย แต่สภาว่างรัฐธรรมนุญข้าพเจ้ารู้สึกว่ประธานลงมา
จากบัลลังก์

ประธานรัฐสภา : ไม่ใช่เรื่องที่ท่านจะมากล่าวในเรื่องนั้น คือเรา
ประชุมเป็นอย่างกันเอง เพราะรัฐธรรมนุญเราทำอย่างกันเอง เราได้
ตกลงกันท่านไม่รู้ข้อตกลงของที่ประชุม ข้อตกลงของสภาว่างรัฐธรรมนุญ
ได้ให้ข้าพเจ้าอธิบายด้วยในฐานะที่เป็นกรรมการเต็มสภา ท่านไปดู
รายงานการประชุม ได้ตกลงให้ประธานพูดได้ ให้โหวตได้ ได้ตกลง
กันอย่างนั้น ข้าพเจ้าไม่ได้ทำใน^{ที่}นั้น ข้าพเจ้ารักษาน้ำหนักของข้าพเจ้า
ดีที่สุด และในครั้งนั้นโดยความขอร้องของที่ประชุมได้ตกลงกันให้ข้าพเจ้า
อธิบายได้ข้าพเจ้าก็ทำหน้าที่ในบางครั้งสำหรับในการอธิบายนั้น เวลา
ที่ข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมาธิการหรือถ้าท่านเองเป็นประธานกรรมาธิการ
ท่านก็พูดได้ในฐานะเป็นกรรมาธิการ พูดกันได้ ขอเสียทีข้าพเจ้าเตือน
ท่านหลายหนแล้ว ข้าพเจ้าจะให้โอกาสสักที่ถ้าไม่พูดนอกเรื่อง

นายทองดี อิศราชีวิน (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าอธิบายให้เข้า
ประเด็น ถ้าพูดตามหลักการแล้วทางสมาชิกฝ่ายสนับสนุนเห็นควรให้
สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญนั้น^{มี}เอกสิทธิ์ ข้าพเจ้าเห็นด้วยไม่ได้ดำเนิน

อารมณ์ในสถานซึ่งเป็นสภาของชาติ ประชาชนทั้ง ๑๘ ล้านคนคอย
ระมัดระวัง เขามุ่งที่จะเห็นพวกเราปฏิบัติเพื่อประโยชน์ของชาติโดยแท้
จริงและโดยความซื่อสัตย์ธรรม หากได้ให้พวกเรามาพยายามประวิงเวลา
ของชาติให้เสื่อมเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ไม่ ยางท่านได้กล่าวว่าเมื่อ
ท่านอาสาจะออกไปเพื่อต่อสู้กับจรเข้แล้ว ท่านยังจะกลัวอะไร

ประธานรัฐสภา : ขอให้ท่านพูดในประเด็นที่ว่า เลิกพูดนอก
ประเด็น

นายบุญช่วย อัครถาวร สมาชิกสภาผู้แทน (มหาสารคาม) :
ในข้อนี้ตกลงกันว่ากันเมื่อก่อนนั้น จะหยุดพูด แต่ว่าจะขอเรียนเพื่อประกอบ
กับเหตุผลเปรียบเทียบสักเล็กน้อย ว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้เป็นบุคคล
ซึ่งได้รับมอบหมายจากบุคคลถึง ๑๘ ล้านคนให้ไปลงมติในท้องทะเลลึก
ก็จำเป็นอย่างไรที่เราจะต้องให้บุคคลคณะนั้น มีสิ่งที่จะป้องกันตัวเพื่อความ
ปลอดภัยเพื่อนำเพื่อชวนล้าค้ำมาขมยบให้แก่ประชาชนทั้ง ๑๘ ล้านคน
ถ้าหากว่าเราไม่ให้ออกสิทธิหรือเกราะป้องกันตัวตามสมควรแล้ว ก็ไม่มี
ทางใดที่เขาจะไม่สามารถนำเพื่อชวนมาให้แก่พวกเราได้ เปรียบเทียบ
โดยทางตรงกันข้าม รัฐธรรมนูญไม่ใช่ของใครเกิดขึ้นแล้วไม่ใช่เป็นสัตว์
เป็นจรเข้แต่ประการใด เราต้องเปรียบเป็นของมีค่า ยิ่งรัฐธรรมนูญ
แล้วยิ่งเป็นสัญญาประชาคมที่ล้าเลิศประเสริฐสุดของชาติ ถ้าหากว่า
สัญญาประชาคมไม่มีโดยไม่สมบูรณ์ โดยมีสิ่งที่เป็นเสื่อมเสียไม่เหมาะ
สมที่จะเป็นสัญญาประชาคมของประเทศนั้น ๆ แล้ว ประเทศชาตินั้น ๆ ก็
ย่อมตกอยู่ในภาวะการฉ้อแห่งความมืดมนอนธกาล เป็นความจำเป็น
อย่างยิ่งที่จะให้ออกสิทธิพิเศษแก่สภาร่างรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ดีตาม
ที่บางท่านได้กล่าวว่า แม้แต่รัฐธรรมนูญก็ห้ามออกสิทธิอะไรไม่ ท่าน
กล่าวเช่นนั้นนั้นหาเป็นความจริงและเห็นไปคามอารมณ์ ความจริงนั้นรัฐบาล

กักหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐก็ เป็นผู้ที่ไตร่ตรองเลือกสรรจากประชาชนหรือ
 ราษฎรสามัญ ถ้าหากว่าท่านคิดถึงความจริงในขณะนี้แล้ว ท่านจะรู้สึก
 ว่าท่านเหล่านั้นมีสิ่งซึ่งกันตัวอยู่ เพื่อจะปฏิบัติหน้าที่โดยสมบูรณ์ ไม่ต้อง
 กลัวอะไร สภาว่างรัฐธรรมนุญนั้นสำคัญยิ่งกว่ารัฐสภา สำคัญยิ่งกว่า
 สภาผู้แทน รัฐธรรมนุญก็เห็นสำคัญยิ่งกว่าระชาคม ที่จะนำจุดไปสู่ระชอม
 ประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ถ้าหาไม่แล้วสภาที่เวลานี้จะดำรงอยู่
 เป็นสภาได้อย่างไร ข้าพเจ้ารู้สึกปลาใจด้วยเหตุผลของท่านผู้ทรงคุณ
 วุฒิ ซึ่งรู้สึกว่าเป็นไปคามอารมณ์มากกว่าเหตุผล

อีกประการหนึ่ง ที่ท่านกล่าวว่าเรื่องที่ว่าการที่ให้ออกสิทธิเช่นนี้
 เป็นออกสิทธิเห็นศาลจริงอยู่ศาลเป็นสิ่งที่เห็นสถานที่เคารพบูชาของเรา
 แต่ศาลย่อมจะปฏิบัติตามกฎหมายภายใต้รัฐธรรมนูญ เหตุอันข้าพเจ้า
 เห็นว่ารัฐธรรมนูญนี้เป็นสิ่งสำคัญทีเดียว คล้าย ๆ กับเราไปปลูก
 กระท่อมอยู่ เนื่องจากบ้านหลังเก่าเรารื้อ เพราะบ้านหลังเก่ามันมีปลวก
 มีสารพัดซึ่งไม่ก็ เราจึงได้มาปลูกกระท่อมอยู่ เรียกว่ารัฐธรรมนูญชั่ว
 คราว ซึ่งจะไปปลูกบ้านหลังใหม่อีกหลังหนึ่ง ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวร
 ก็เมื่อเช่นนี้แล้ว ถ้าหากว่ารัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวหรือบ้านชั่วคราว
 ของเรานั้นมันรื้อ เราก็ต้องซ่อมแซม ที่ไหนไม่ก็เราก็ต้องทำจนกว่าบ้าน
 หลังใหม่ของเราจะเสร็จ เพื่อให้โอกาสแก่บ้านหลังใหม่ของเราจะเสร็จ
 ปลอกละก็จึงจะเป็นการสมควรด้วยประการทั้งปวง

ในที่สุดข้าพเจ้าจะไม่กล่าวอะไรมาก อยากจะขอกราบเรียนต่อที่
 ประชมนั้น เพราะสิ่งศักดิ์สิทธิ์คือมหาเศวตฉัตร ถ้าหากว่าผู้ใดผู้ใดไป
 ในทางเจตนาที่.....

ประธานรัฐสภา : พุคนอกเรื่อง

นายบุญช่วย อัดถากร สมาชิกสภาผู้แทน (มหาสารคาม) :
 ขอกล่าวในที่นี้ว่า ขอประชาชนทั้ง ๑๘ ล้านจงคอยฟังบุคคลที่มาทำ
 หน้าที่แทนท่านที่เรียกว่าสภาว่างรัฐธรรมนุญ ซึ่งจะเข็นบุคคลที่จะมา
 ปฏิบัติในกิจการอันเป็นสัญญาประชาคมของเราได้ด้วยก็

๑๑.๕๓ น.

หลวงอรรถพรพิศาล สมาชิกสภาผู้แทน (ตราด) : กระผมได้
 ฟังข้อถ้อยคำมาตั้งแต่เช้าช้า ๆ ซาก ๆ แต่ว่าความความเห็นของกระผม
 และตั้งแต่ใครบ้างพระราชบัญญัติกันมาแล้ว เห็นว่าจำเป็นที่จะต้องคง
 เช่นเคยพวกนี้ ด้วยเหตุที่ท่านได้เสนอเข้ามา ผู้เสนอนั้นก็ยื่นสมาชิก
 สภาว่างรัฐธรรมนุญประการหนึ่ง ถ้าหากว่าท่านไม่ใช่สมาชิกสภาว่าง
 รัฐธรรมนุญเป็นผู้เสนอแล้ว ข้าพเจ้าก็อาจจะมีความคิดเห็นไปได้อีก
 ประการหนึ่ง การที่ท่านยื่นสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญเป็นผู้เสนอขึ้นมา
 นี้ ข้าพเจ้าก็มองไปในทางเจตนาของท่านว่าในการที่ท่านมาร้องขอ
 เอกสิทธิ์ต่อรัฐสถานนั้น ท่านมีความประสงค์อันใด ข้าพเจ้ามุ่งไปใน
 ทางที่ว่าท่านมุ่งไปในทางประสงค์ที่ว่า จะต้องการว่าคนโน้นคนนี้เสียให้
 ย่นไปโดยไม่มีเหตุผลสมควรที่จะมาอภิปรายในการร่างรัฐธรรมนุญ และ
 ฉะนั้นถ้าหากว่าท่านมีเจตนาอันบริสุทธิ์ที่จะขอเอกสิทธิ์โดยแท้จริงแล้ว
 ท่านมีเพื่อนเยอะแยะแล้วไม่จำเป็นที่จะต้องให้ชื่อนามเสนอขึ้นมา ท่าน
 ควรจะให้ผู้อื่นเสนอจึงจะเป็นการสมควร ด้วยเหตุประการฉนั้น ข้าพเจ้า
 จึงเห็นว่าเจตนาของท่านมีหลังฉากอันไม่บริสุทธิ์อยู่.....

ประธานรัฐสภา : อย่าไปว่าเขาอย่างนั้นดี ในฐานะสมาชิกเขาก็
 ก็เสนอได้ ขอพวกละในประเด็นก็ว่า

หลวงอรรถพรพิศาล สมาชิกสภาผู้แทน (ตราด) : ที่ท่านว่า
 ในการร่างรัฐธรรมนุญนั้นจำเป็นต้องมีเอกสิทธิ์โดยพรหมมุญนั้น ข้าพเจ้า

เห็นว่าการร่างรัฐธรรมนูญนั้นไม่จำเป็นจะต้องไปตำไม่ว่าใครหรือไปเกรงกลัวกฎหมายอันใด เพราะว่าการร่างรัฐธรรมนูญนั้นเรากำลังร่างรัฐธรรมนูญ ไม่จำเป็นจะต้องเอาบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาฟังกล่าวในการร่างและในการอธิบายนั้น และนอกจากนั้นคณะใดคณะหนึ่งก็ไม่ควรกล่าวถึงเขา เพราะว่าการกล่าวถึงเขานั้นเป็นเรื่องซึ่งแท้จริงซึ่งไม่ควรจะพูดถึงเขา การระบุดังระบุดังไปเช่นว่ารัฐธรรมนูญ พ.ศ. เท่านั้น ไม่เห็นควรจะมาตราขึ้นมาตราแล้วใช้ก็พูดได้ ไม่จำเป็นจะต้องว่ารัฐธรรมนูญของหลวงประดิษฐไพเราะรัฐธรรมนูญของหลวงวิจิตรวาทะ หรือของผู้ก่อการไม่จำเป็นจะต้องกล่าว แล้วเช่นท่านจะกล่าวถึงชื่อของเขาทำไม เมื่อไม่กล่าวแล้วความผิดฐานหมิ่นประมาทก็มีขึ้นไม่ได้ แล้วนอกจากนั้นยังมีท่านสมาชิกผู้หนึ่งกล่าวว่าถ้าการทำให้ผิดมาตรา ๑๐๘ นั้น จะต้องปรากฏว่ามีเจตนาจึงจะมีความผิด ข้าพเจ้าเห็นด้วย แต่มีสมาชิกผู้หนึ่งว่าเมื่อไม่มีเจตนาผิดทางความแล้วมีความผิดทางแพ่งนั้นมันน้อยกันชยหนาที่เทียบ การพูดการงานนั้นถ้าไม่มีเจตนาผิดทางความแล้วมันน้อยชยเต็มที่ ท่านที่เคยเป็นอาจารย์ข้าพเจ้ามา ข้าพเจ้าเคารพ แต่ข้าพเจ้าก็พยายามที่จะต้องให้เห็นว่าข้าพเจ้ามีความเห็นของประการทั้งนี้ การกระทำใด ๆ ทุกสิ่งทุกอย่างจะให้เป็นการกระทำผิดขึ้นเหตุผลในทางที่ตนนั้นไม่จำเป็น จะต้องมิเอกลีลาในการที่จะยังกัน ในการกระทำผิดกฎหมายด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าไม่ควรที่จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๑๑.๕๗ น.

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช สมาชิกสภาผู้แทน (พระนคร) : ในฐานะที่ข้าพเจ้าสนับสนุนผู้คัดค้าน ขอแก้ไขข้อของใญ่มาประการ คือข้อยู่ว่า

ข้อกฎหมายของกันมีผู้พูดกันมาก บอกว่ามาตรา ๖๗ มีความหมายคลุมถึงแล้ว ข้าพเจ้าก็เห็นว่าถ้าว่าเป็นจริงอย่างว่าแล้วก็ไม่ควรรับหลักการ แม้ไม่มีผู้ใดที่มีประเด็น ข้าพเจ้าขออนุญาตท่านประธานพูดในประเด็นนี้ ถ้าท่านอ่านมาตรา ๖๗ ให้ดูแล้วจะเห็นว่า ให้ความคุ้มครองแก่กรมการที่ทำหน้าที่ในวงการของรัฐสภา แต่กรมรัฐธรรมนูญและยี่สิบชั่วคราวจะยี่สิบให้มีการร่างรัฐธรรมนูญถาวรขึ้น ยี่สิบที่ว่าการร่างรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่หน้าที่ของรัฐสภาเป็นหน้าที่ของสภาร่างรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นมาตรา ๖๗ ถ้าตีความแล้วไปไม่ได้เพราะคนที่จะให้เอกสารจะต้องเป็นผู้ที่ถูกตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติภารกิจในวงการของสภา ถ้าสภาไม่ใคร่คงขึ้นเพื่อปฏิบัติงานในวงงานของรัฐสภาแล้วก็ไม่ใคร่เอกสารตามด้วยกันนั้นสภาร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้ทำการในวงงานของรัฐสภาผู้รับหรือไม่รับ รัฐสภาเมื่อเป็นอย่างนั้นข้าพเจ้าจึงมีความเห็นในทางกฎหมายว่าไปไม่รอดที่จะตีความบอกว่าได้รับความคุ้มครองตามมาตรา นั้น ส่วนที่ใคร่พูดขึ้นมาข้าพเจ้าจะเถียงหรือไม่เถียงนั้นแต่ไม่ใช่ว่าจะหมายความว่า จะเห็นด้วยอีกข้อหนึ่งเพื่อนสมาชิกของข้าพเจ้าบอกว่าให้อาสาปราบจระเข้มาขอแหกข้ายอะไรไม่ใช่อย่างนั้น เรานักที่แรกแล้วว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญจะประชุมลับ ที่นพอจริง ๆ แล้วเมื่อมาไว้ด้วยกันก็ปรากฏว่าต้องประชุมเปิดเผยให้เขามีส่วนใคร่เสียเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนเท่านั้นขอมีทั้งหมดห้าขวบมาก็ไม่ให้แล้วจะให้จับเรเช็กแย เหตุการณ์เช่นเมืองเช่น ไปแล้วนั้นก็รู้ ถ้าไม่ใคร่เอกสารก็แย่เรื่องเป็นอย่างนั้น แล้วอีกประการหนึ่งข้อที่ว่ากฎหมายชาญาคุ่มคุ้มครอง ข้าพเจ้าสงสัยคือกฎหมายชาญาคือหลักว่าอย่างนั้น โดยเฉพาะเรื่องหมิ่นประมาทบอกว่า ยิ่งจริงยิ่งหมิ่นประมาทแล้วไม่มีข้อไว้อย่างมาตรา ๑๕๓, ๑๕๔ เขาให้ข้อยกเว้นไว้จากที่เหลอเกิน ตัวอย่างมันมีศาลฎีกาก็คงไว้แล้ว ไม่ใช่อยู่ที่คำพูด

เราบอกว่าอายัน โกง คนทั้งหลายเขาเข้าใจกันอย่างไร หลกอยู่ที่เจตนา
 ของผู้พูด อย่าถือคนฟัง เพราะฉะนั้นไม่ให้คุ้มครองแล้วมาตรา ๑๐๘
 ก็อาจจะตามมาได้ ส่วนที่ท่านสมาชิกคนหนึ่งบอกว่าเป็นห่วงในเรื่องการ
 ให้เอกสิทธิ์แล้วจะอภิปรายพาดพิงคณะรัฐประหารหรือผู้ก่อการ ข้าพเจ้า
 ก็คิดว่าเราไม่ใช่พรรคพวกผู้ก่อการ ถ้าจะเอาอย่างนั้นก็บอกว่าคณะรัฐ-
 ประหารเป็นทีเคารพสักการะผู้ใดจะละเมิดมิได้ ก็เถวเถวความจริงว่า
 จะวางรัฐธรรมนูญให้ก็อย่างไร แต่ถ้าวรัฐธรรมนูญนั้นแล้วเราก็กล่าว
 แก่เขาว่าแก่มันทำไม มาไว้ถกกันแล้วพวกเราที่จะฟันหน้าที ออกข้อ
 หนึ่งที่ว่าการสมาชิกสภาวาง รัฐธรรมนูญได้เสนอมานเป็นเหตุไม่ควรให้
 เพราะว่าพวกเรานั่งอยู่ที่นั่นเป็นผู้รู้ดี ส่วนคนอื่นนั้นแหละไม่มาจะเสนอ
 เข้ามาเลย เราเล่นการเมืองกันตรงไปตรงมาไม่ใช่ว่าเล่นกันอย่างได้ดิน
 เล่นกันอย่างเข็ดแฉะ จะเล่นงูขี้ไม่เป็นการได้ดิน นี้เราเห็นตัวอย่าง
 แล้วจึงได้เสนอมานเข้า

พระมณณานวิมลศาสตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม :
 ข้าพเจ้าได้กล่าวเมื่อก่อนเพียงเล็กน้อยว่า มีท่านสมาชิกฝ่ายค้านรัฐสภา
 หลายท่านฉวยโอกาสทำหัตถ์เขียนอยู่มาก แต่ข้าพเจ้าเชื่อว่าได้ทำโดย
 เจตนาสุจริต เพราะท่านอาจจะฟังคำพูดข้าพเจ้าผิดไป ข้าพเจ้ามีที่จะ
 พกสั้น ๆ ไม่ใช่พูดยาวอย่างบางคน น่าจะเป็นเพราะเหตุนี้มากกว่า คือ
 ว่าที่ข้าพเจ้าพูดว่าในการที่ท่านเสนอกฎหมายมาพิมพ์เผยแพร่ เพราะเหตุว่า
 มันคุ้มครองตามมาตรา ๖๗ อยู่แล้ว แต่สมาชิกผู้มีเกียรติทุกคนสศ
 ท้ายเมื่อก บอกว่างานร่างรัฐธรรมนูญไม่ใช่งานของรัฐสภา ข้าพเจ้า
 ขอค้านก็เพราะเหตุว่าเริ่มต้นเราเป็นคนเล็กของสมาชิกรัฐสภาทำเนิ
 การเลือกกันออก ๒๐ คน กฎหมายเดิมที่จะให้อำนาจเลือกเราก็เป็นผู้
 ทำแล้วเขาว่าเสร็จแล้วเราเป็นผู้วินิจฉัยว่าจะเอาหรือไม่เอา อย่างที่ท่าน

ยังเถียงว่าไม่ใช่งานของรัฐสภา ข้าพเจ้าอยากจะรู้อะไรบ้างเป็นงานของ
 รัฐสภา เป็นงานของใครแน่ ขอนข้าพเจ้าขอยืนยันว่ามาตรา ๖๗ นั้นคือ
 ครองถึงแล้ว มีท่านสมาชิกหลายคนคล้าย ๆ กันว่าข้าพเจ้ามาเสนอข้อ
 เกร็ดจริงผิด เมื่อประชุมคราวก่อนลงมติ ข้าพเจ้าไม่เคยพูดเลยลงมติก็น
 เรืองนี้ ข้าพเจ้าเพียงเล่าให้ฟังว่ามีกรรมการคนหนึ่งเสนอขึ้น แล้ว
 ข้าพเจ้าแย้งไว้แล้วต่างคนต่างไม่ไหวอย่างนั้นแต่อย่างไรเลย เขาอาจ
 จะพอใจหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ความนิ่งแปลได้หลายอย่าง เพราะฉะนั้นอย่า
 ว่าข้าพเจ้าหลงคิดว่าเขาลงมติ ไม่ใช่เช่นนั้นหรอก แล้วอีกประการ
 หนึ่งเมื่อข้าพเจ้าเห็นว่าเอกสารที่ท่านมีอยู่ตามมาตรา ๖๗ ซึ่งเขียนเอกสาร
 เรายุทธให้แก่มหาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าอนันเป็นการ
 สัมควรยิ่ง เพราะเหตุว่าเอกสารในเมืองไทยเราเวลานี้มีอยู่แห่งเดียว
 เพราะฉะนั้นท่านจะสร้างเอกสารใหม่เป็นพิเศษสำหรับสภาว่างรัฐธรรม-
 นุญแล้ว ก็จริงอย่างสมาชิกผู้หนึ่งว่าก็คงจะมีข้อกันอีก สภายิ่งกันราช
 อาณาจักรก็มีความสำคัญไม่น้อยกว่าสภาว่างรัฐธรรมนุญก็จะเห็นอย่าง
 นั้นเช่นกันกับเอกสาร แล้วการประชุมสมัยไม่เรียบร้อย สิ่งทั้งหมดในโลก
 ไม่เรียบร้อย ถ้าคนจะเอาเรื่องจากสภายิ่งกันราชอาณาจักก็เอาได้เหมือน
 กัน แต่นั่นก็ไม่ใช่อะไร ส่วนที่ลดยกข้าพเจ้ายึดโอกาสให้ท่าน
 โจมตีหนักหนา ข้าพเจ้าก็รับด้วยเกียรติยศว่าข้าพเจ้าเจตนาดีแท้ ๆ ไม่
 ได้ตั้งใจอะไรเลย คือว่าเมื่อคราวหนึ่งสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญได้ถก
 เถียงกันถึงเรื่องเปลี่ยนคำว่าประเทศไทยเป็นสยาม แล้วต่อมาจนเกิดไม่
 เปลี่ยนและเสียงข้างนอกพูดกันและหนังสือพิมพ์เอาไปลง เหตุที่ไม่เปลี่ยน
 ก็เพราะเหตุว่าถูกรัฐหารเจ้า ไม่กล้าพูด ข้าพเจ้าไม่อยากจะกันเขาเห็น
 อย่างนี้ว่าพวกท่านไม่กลัวใคร ไม่กลัวใครทั้งนั้น

ประธานรัฐสภา : ขอให้พูดในประเด็น

พระมณูภาณวิมลศาสตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม : ประเด็นสิทธิ ข้าราชการทั้งใจแสบๆ จะมาท้วงโยะไรกับเขาที่เขากระทำ โดยสุจริต ข้าราชการไม่หวั่นเลย ถ้าหากท่านเห็นเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ท่านก็คงจะไม่กลัว แต่ท่านไม่เห็นเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ท่านก็เลยกลัว การทักท้วงเช่นนี้เพื่อให้นักนิยม ท่านก็รู้ จักกับข้าพเจ้าก็ คนอย่างข้าพเจ้า หรือมีความเห็นปานนั้น ถ้าอย่างนั้นข้าพเจ้าไม่มาเขียนรัฐมนตรีบุคคลธรรมดา.....

ประธานรัฐสภา : ขอรับรองให้พูดในประเด็น

พระมณูภาณวิมลศาสตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม : ข้าราชการทั้งใจจะปฏิบัติตามกฎหมาย และอยากจะช่วยท่าน และดีกว่าท่าน ไม่ต้องเกรงอิทธิพลใดๆ

๑๒.๐๖ น.

นายควง อภัยวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทน (พระนคร) : ผมฟังคุณแล้วก็ลงไปข้างล่างแล้วขอเข้ามาใหม่ กระผมเชื่อว่าท่านสมาชิกอาจจะพูดกันไปพูดกันมาไม่ได้ อยู่ในเรื่องที่จะควรวินิจฉัย ข้าราชการอาจจะขอประธานเสนอว่า เรื่องนี้จะวินิจฉัยก็มีอยู่ ๒ ประเด็น ประเด็นที่ ๑ คือว่ากฎหมายที่มีอยู่แล้วอย่างที่เกี่ยวข้องกัน ประเด็นแรกคือว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญจะโดยวิธีอย่างไร หรืออย่างไร และอีกประเด็นหนึ่งถ้าเราถึงว่าเป็น สภาหนึ่ง ต่างหาก ซึ่งได้มีความไว้วางใจจากรัฐสภาหรือที่ใดเคยกันมาแล้ว เราพิจารณาว่าการที่เราจะให้สิทธิกับเขาอย่างเดียวกับรัฐสภาหรือไม่ นักใดเคยกันมาแล้ว บอกว่าสภาไหนถ้ามี

ได้ ทางนี้บอกทางโน้นทำไม่ได้ ไม่ใช่เรื่องเลย คือว่าท่านต้องเข้าใจว่ารัฐสภาเป็นคนตั้ง เป็นคนเลือกสภาว่ารัฐธรรมนุญ ทางโน้นเราให้เขาทำงาน ท่านเราก็คงวันจรมักยุ่งแต่อย่างการทำให้เขาไปทำงาน เราจะให้เอกสิทธิ์อะไรกับเขาข้างท่านเอง เราเถียงกันก็เพียงว่าควรจะให้เอกสิทธิ์กับเขาหรือไม่ควรให้ เมื่อเราเห็นว่าควรจะให้แล้ว มีเอกสิทธิ์แล้วเราก็คงคิดว่ากฎหมายที่เรามีอยู่ในมือเวลานี้มันมีให้เขาได้ไหม ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมก็บอกว่ามีให้ได้ ท่านที่เก่งทางกฎหมายเถียงว่าให้ไม่ได้ สถานการณ์จรมิยว่าให้ได้หรือไม่ได้ ถ้าให้ไม่ได้ ถ้าเราจะให้เอกสิทธิ์ก็เพิ่มกฎหมายอื่น เพราะอีกฝ่ายหนึ่งบอกว่าเอกสิทธิ์คุ้มครองไม่พอ แต่ส่วนที่ว่าใครว่าอย่างไร การทำงานทุกคนไม่มีใครในโลกที่ทำอะไรแล้วไม่มีใครทำหนี จะเป็น ๕๐ คนหรือรัฐสภาหรือสภาไหนก็ตามก็ทำกันด้วยกันทั้งนั้น แต่ปัญหาข้อใหญ่ใจความทางสภาว่ารัฐธรรมนุญก็ไม่ควรจับเรเข้า ไม่ใช่จับอะไรทั้งนั้น เช่นเรื่องขังงาน ท่านต้องทำให้เสร็จเมื่อท่านคิดใจข้อเอกสิทธิ์ รัฐสภานักควรวิจัยพิจารณาว่าสภาว่ารัฐธรรมนุญเราถือเป็นสภาหนึ่งต่างหากจากนี้ไปหรือเปล่า ถ้าเราถือว่าเป็นสภาต่างหากจากนี้ไปแล้ว เราควรให้เอกสิทธิ์หรือไม่ ในการอภิปรายข้าพเจ้าไม่อยากจะพูดอะไรมากมาย เมื่อเวลาพูดอยู่หน้าไมโครโฟนแล้ว บางทีก็เลยเดินไปข้าง ท่านคุมสติไม่อยู่ ข้างที่หัวพาไป ปากพาไป ก็ขอถอนไปข้าง บางทีท่านรู้กฎหมาย อย่างข้าพเจ้าไม่รู้กฎหมายมาก ถ้าเราไม่รู้กฎหมายมาก ๆ ก็กลัวมาก เพราะฉะนั้นเรื่องอย่างนี้เราก็คงใช้กันกฎหมาย เขาว่าเรื่องนั้นมาก มันมีหนทางที่จะฟ้องอย่างนั้นอย่างนี้ นี่เป็นธรรมดาเมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วเพื่อให้คนที่เราตั้งเข้าไปไว้วางใจเขาไป เราควรจะมีมอบความไว้วางใจ คือให้มีความสบายใจเชคคิววิต ส่วนที่เราบอกว่ามีหรือไม่เราก็มั่นใจที่วันยังค่ำ ท่านนั่งอยู่

๕๕, ๕๕, ๕๕ ไม่เหมือนทำขนม ท่านตำหนิแม่ครัวว่าไม่ควรเอาไข่ลง
 ก่อนเอาอะโรลลงที่หลังนั้น ไม่ใช่เพราะมอมยให้ไข่แล้วเขาเอามาให้ก็บอก
 ว่าขนมมันสวยหรือไม่สวยกินคหรือไม่ ถ้าไม่สวยก็เปลี่ยนแม่ครัวใหม่
 เอาใหม่ เพราะฉะนั้นแทนที่จะไปเที่ยวว่าเขาคงดีเสร็จแล้วได้ผลอะไร
 บ้าง ต่างคนก็ต่างจุดไฟกัน ทางโน้นก็จุดอย่างนี้ทางนี้ก็จุดไฟกัน จุด
 ไฟกันมาจนกระทั่งเที่ยงกว่า ผลสุดท้ายก็ไม่ได้ประเด็น ประเด็นใหญ่อยู่
 ที่นั่นนี่ ข้าพเจ้าขออย่าออกทวารัฐสถานเป็นคนก่อสร้างเลือกคง ๕๐
 คนไปนั่งทางโน้น ที่นี้ทางโน้น ๕๐ คนเขาออกว่าความแน่ใจเขาไม่มี
 เขากลัวอย่างโน้นอย่างนี้ เราทใช้เขาไปควรจะให้ความคุ้มครองอย่าให้
 เขากลัวอย่างนี้ได้ไหม เรื่องเป็นอย่างนี้ถ้าเราควรจะให้เหมือนเราจะใช้
 คนไปทำอะไรเราก็ต้องให้ไปพร้อมมูลเพื่อที่เขาจะทำงานให้เราได้ดี ส่วน
 งานจะคหรือไม่คั้น เราคิดกันทีหลังเมื่อเราปล่อยเขาไปแล้วก็ให้เขาไป
 เมื่อเขาบอกว่าเขากลัวต้องรักษาไม่ให้กลัว คนเรากลัวแล้วทำงานไม่
 ได้เต็มทีก็เสียงาน เพราะฉะนั้นต้องให้เขาอย่าไปเถียงในเรื่องอื่น ให้
 เขาทำเต็มที่ เราไม่ต้องผูกพันเรื่องอะไรคืออะไรอย่างที่ท่านประธานทัก
 บ้างนั้นไม่ใช่เรื่องปัญหาเลย เราคงนึกว่าจะอะไรระยารวมเสมอ ชาติใหญ่
 ใจความเมฆเราจะใช้กันแล้ว ข้าพเจ้าขออย่าไม่ใช่เอามะพร้าวหัวหมา
 ขายสวน แต่ในฐานะที่เคอร์บีราชการมาแล้ว เคอร์บีใช้ประชาชนมา
 แล้ว ข้าพเจ้าถือหลักที่อยู่กันหนึ่งว่าเมื่อใช้ใครไปทำอะไรแล้วต้องให้ความ
 คุ้มครองความมั่นใจแก่เขา ส่วนจะคหรือไม่ค้ำตำหนิที่หลัง ไม่ใช่ใช้ว่า
 ใช้เขาให้ทำแล้วเที่ยวเอามือไปเหย โน้น แหย่น แล้วผลสุดท้ายไม่ได้เรื่อง
 เขาก็จะตำหนิเราว่ารัฐสภาว่าท่านเข้ไปยุ่งแล้วเขาจะทำอะไรได้ขยว่าแน่ที่
 รัฐสภาเลยที่บ้านของเขาใครเข้าไปยุ่งเขาก็เฉคออกมา หน้าที่ใครก็
 หน้าที่คนนั้น อย่าเข้าไปยุ่งต้องให้เขาทำ ถ้าเขาทำถูกต้องสันนิษฐาน ถ้าผิด

กักตัก ทักไม่ฟังก็เล่นงาน บัญชาให้ท่านแล้วก็เปลี่ยนตัวหรืออะไรไป ฉันท
 กักในงานรัฐสภาในการร่างรัฐธรรมนูญ ท่านสมาชิกทุกท่านน่าจะ
 พิจารณาไปในแง่ นั้น ขยับไปคำหนึ่งทางโน้นว่าอย่างนั้น ท่านก็เกิดตก
 คอกันขึ้น รัฐสภาที่สภาร่างรัฐธรรมนูญเกิดระแวงสงสัยกันขึ้น ถ้าที่
 ไทน์เกิดความระแวงกันขึ้น ข้างเราอยากจะเรียนอย่างระแวง เมื่อ
 เราให้เขาทำแล้วท่านนั่งทักเขา เมื่อเขาทำมาแล้วมาวางให้เรา เราก็ม
 หนาทว่าเราจะเขาหรือไม่เอาหรือไม่ก็ หน้าที่ของท่านท่านจะคำหนึ่ง ที่
 วรรคไหนก็ได้ และท่านจะยกมือไม่เอาหรือไม่ก็ ท่านจะเปลี่ยนคน
 ร่างใหม่หรืออะไรนั้น เป็นเอกสิทธิ์ของเรา มื้ออยู่พร้อมแล้ว ไม่ใช่เรา
 ไม่มี เมื่อเขียนอย่างนั้นเพื่อให้เห็นเวลาเข้าก็วินิจฉัยขอให้ลงมติ ขอไม่ได้
 เพราะข้าพเจ้าอธิบายไปแล้ว

พ.ท. พระสารสาสน์พลขันธ์ สมาชิกวุฒิสภา : ประเด็นในข้อนี้
 ก็มีข้อเถียงว่าเอกสิทธิ์เห็นประเด็นผู้ที่เสนอนญัตติคือองการ ข้างเจ้ามาพูด
 ในฐานที่เห็นด้วยว่าเอกสิทธิ์ควรจะ มี แต่ไม่ควรรับหลักการในพระราช
 บัญญัตินี้ เพราะเหตุว่าเอกสิทธิ์มีอยู่แล้ว ข้างเจ้าขอออกเหตุผลว่า
 สภาร่างรัฐธรรมนูญ.....

ประธานรัฐสภา : ท่านเป็นฝ่ายค้านหรือ

พ.ท. พระสารสาสน์พลขันธ์ สมาชิกวุฒิสภา : ใช่

ประธานรัฐสภา : งั้นเชิญ

พ.ท. พระสารสาสน์พลขันธ์ สมาชิกวุฒิสภา : สภาร่างรัฐ
 ธรรมนูญเป็นตัวแทนของปวงชน ๑๘ ล้าน สภาร่างรัฐธรรมนูญจึงเป็น
 ตัวแทนของรัฐสภา เมื่อเช่นนั้นรัฐสภาเป็นตัวแทนสภาร่างรัฐธรรมนูญ
 เป็นตัวแทนในบทบัญญัติมาตรา ๖๗ แห่งรัฐธรรมนูญนั้นว่าสภารัฐสภา
 นี้แต่งตั้งกรรมการออกไปแล้วย่อมได้รั้เอกสิทธิ์ ที่ สภาร่างรัฐ-

ชวรมนูญนี้อยู่ในฐานะกรรมาธิการหรือเปล่า ประเด็นอยู่ที่นั่น ข้าพเจ้า
 คิดว่าเป็นฐานะอย่างกรรมาธิการเหมือนกันเพราะรัฐสภาเหมือนชวน
 สภาว่ารัฐชวรมนูญเหมือนจอม กรรมาธิการก็เหมือนจอมแต่กรรมา
 ธิการเป็นจอมตะเงิน ส่วนสภาว่ารัฐชวรมนูญเป็นจอมตะทอง แต่ก้ทำ
 หน้าที่จอมอย่างเดียวกัน เมื่อได้รับมอบหมายให้จัดการกิจการในสิ่งนั้น
 ก็ย่อมได้รับควบคุมครอง อย่างเดียวกับกรรมาธิการ คือเอกสิทธิ์นั่นเอง
 เราจะมารับหลักการอันนี้ให้ฟังเพื่อในการแก้ไขรัฐชวรมนูญทำไม รัฐ-
 ชวรมนูญจะแก้ไขได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุผลซึ่งยวักสำคัญจำเป็น แต่ทำไมจำเป็น
 อะไรเอกสิทธิ์ก็มีอยู่แล้ว แล้วจะมาแก้ทำไม ข้าพเจ้าเห็นว่าทั้งหลายทั้งเพ
 ที่อภิปรายมาแล้วเสียเวลาโดยมาก จั้มประเด็นกันไม่ถูกคือว่าโดยฝ่ายที่
 รัฐกฎหมาย ข้าพเจ้าไม่รัฐกฎหมาย ท่านรัฐมนตรีว่าการยุติธรรมว่า ๖๗
 มีคนคุมครองอยู่แล้ว ฝ่ายท่านอัครรัฐมนตรียุติธรรมก็บอกว่ามีคนคุม
 ครองและจะเชื่ออย่างไร ผู้รัฐกฎหมายก็เชื่อไม่ได้เห็นจะเชื่อวิญญูชน
 อย่างข้าพเจ้าซึ่งไม่มีความรู้ในกฎหมาย นี่ข้าพเจ้าเห็นว่าคุมครองอย่าง
 เดิมทีแล้ว เพราะความมอบหมายของรัฐสภาให้ไปเป็นตัวแทน รัฐสภา
 เป็นตัวการ สภาว่ารัฐชวรมนูญเป็นตัวแทนย่อมได้รับความคุ้มครองมอม
 หมายอย่างกรรมาธิการเหมือนกัน เพียงแต่ตะเงินกับตะทองเท่านั้นมัน
 ก็ย่อยด้วยกัน ข้าพเจ้าขอเสนอว่าไม่ควรรับหลักการ

นายเทพ โชตินุชิต สมาชิกสภาผู้แทน (ศรีสะเกษ) : มีท่าน
 ที่ขอเสนอให้ลงมตินั้น ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติจริง ๆ ใครเห็นด้วย
 ไปครั้นรับรอง

ประธานรัฐสภา : มีผู้เสนอให้ลงมติแล้ว

นายถนัด ชัยบุตร สมาชิกสภาผู้แทน (ชัยภูมิ) : ข้าพเจ้าขอ
 เสนอให้เยื่อถลึงไว้ก่อน

ประธานรัฐสภา : มีผู้เสนอให้ลงมติ และมีผู้เสนอให้เบ็ดอภัยราย
ต่อไปข้าพเจ้าจะขอมติจากที่ประชุม ผู้ใดเห็นว่าควรอภัยรายต่อไปโปรด
ชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้น ๑๔ คน

ประธานรัฐสภา : ผู้ใดเห็นว่าควรลงมติได้แล้ว ขอให้ชูมือขึ้น
มีสมาชิกยกมือขึ้น ๘๑ คน

ประธานรัฐสภา : มีผู้เห็นว่าควรเบ็ดอภัยรายต่อไป ๑๔ เสียง
และมีผู้เห็นว่าควรลงมติได้แล้ว ๘๑ เสียง เช่นอันว่าลงมติได้แล้ว ท่าน
ข้าพเจ้าจะขอให้ท่านลงมติ ผู้ใดเห็นว่าควรยับยั้งการแห่งร่างรัฐธรรม-
นูญนี้ไว้พิจารณาโปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้น ๖๙ คน

ประธานรัฐสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วยโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้น ๓๐ คน

ประธานรัฐสภา : มีผู้เห็นว่าควรยับยั้งการแห่งร่างรัฐธรรม-
นูญนี้ไว้พิจารณา ๖๙ คน ผู้ไม่เห็นด้วย ๓๐ คน เช่นอันว่ายับยั้งการ
ดังกล่าวมาธิการ

หลวงอังคณาบุรุษ สมาชิกสภาผู้แทน (อ่างทอง) : เจ้คน

ประธานรัฐสภา : กรรมาธิการสามัญหรือวิสามัญ

หลวงอังคณาบุรุษ สมาชิกสภาผู้แทน (อ่างทอง) : กรรมา
ธิการวิสามัญ ๗ คน

นายชั้น ระวีวรรณ สมาชิกสภาผู้แทน (หนองคาย) : ตามที่
ข้าพเจ้าทราบมานั้น ปรากฏว่าการรับรองแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นต้องมี
สมาชิกรับรองเกินกว่ากึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ไม่ใช่เพราะผู้ที่
มาประชุม

ประธานรัฐสภา : ตามมาครานี้ด้วยความเห็นชอบของรัฐธรรม-
 ญูนันเอง มาตรา ๘๓ เราแก้มาครั้งหลายครั้งแล้ว ข้าพเจ้าไม่คิดแก้
 มาตรา ๘๓ รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมได้ด้วยความเห็นชอบของรัฐสภา
 นี้ด้วยความเห็นชอบของรัฐสภา ๖๘ ข้อ ๓๐ แล้ว เพราะฉะนั้นเป็นอัน
 ว่าทำนองถูกต้องแล้ว แก้มาหลายครั้งแล้ว กรรมการวิสามัญ ๗ คน
 ผู้ใดมีความเห็นแย้งอย่างอื่นอีกหรือไม่ คุณกฤษดา ฯ

นายกุหลาบ แก้ววิมล สมาชิกสภาผู้แทน (นนทบุรี) : ข้าพเจ้า
 ไม่เห็นอย่างไร มีอันเร็วไป ขอโทษ จะสนับสนุน

นายทองดี อิศราชีวิน สมาชิกสภาผู้แทน (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้า
 เห็นว่าควรมีกรรมการ ๑๕ คน

ประธานรัฐสภา : กรรมการวิสามัญหรือวิสามัญ เสียก่อน

นายทองดี อิศราชีวิน สมาชิกสภาผู้แทน (เชียงใหม่) กรรมการ
 วิสามัญ ๑๕ คน

ประธานรัฐสภา : ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านให้ตั้งกรรมการวิสามัญ
 มีผู้เสนอให้ตั้งกรรมการวิสามัญ ผู้ใดจะคัดค้านหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ใด
 คัดค้านถือว่าประชุมอนุมัติให้มีกรรมการวิสามัญ ทั้งนี้มีผู้เสนอแล้ว
 ว่ากรรมการวิสามัญ ๗ คน

นายทองดี อิศราชีวิน สมาชิกสภาผู้แทน (เชียงใหม่) :
 ข้าพเจ้าขอเสนอ ๑๕ คน

มีสมาชิกรับรอง

ประธานรัฐสภา : ๗ คนกับ ๑๕ คน

หลวงประกอบนิติสาร สมาชิกวุฒิสภา : คือเรื่องนเนอความจะ
 เขียนก็ไม่สู้มากนัก ข้าพเจ้าเห็นว่ามิวแต่เพียงจน ๗ หรือ ๑๕ คน ข้าพเจ้า
 เห็นว่าเป็นการเปลืองเงินและเปลืองเวลา ข้าพเจ้าขอประนีประนอม ๘ คน

มีสมาชิกรับรอง

พระสุทธิอรรัตนคุณนทร์ สมาชิกวุฒิสภา : ขอถอน

นายมา เสรีศรี สมาชิกสภาผู้แทน (เลย) : ขอเสนอนาย
บุญมี ป่าม่วงค์

มีสมาชิกรับรอง

นายสาคร กลิ่นผลา สมาชิกสภาผู้แทน (พังงา) : ขอเสนอ
หลวงชาตินักรบ

มีสมาชิกรับรอง

พล. ท. หลวงชาตินักรบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม :
ขอถอน

นายเทพ เกตุพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทน (อุดรธานี) : ขอ
เสนอนายทองคำ

มีสมาชิกรับรอง

นายทองคำ อีสราชีวิน สมาชิกสภาผู้แทน (เชียงใหม่) : ขำพเจ้า
ขอถอน

นายสวน พรหมประกาย สมาชิกสภาผู้แทน (อุดรธานี)
ขอเสนอนายเสวี อิศรางกูร

มีสมาชิกรับรอง

นายช่ออัน อ่ำพล สมาชิกสภาผู้แทน (สมุทรสงคราม) :
ขำพเจ้าขอเสนอนายสาคร กลิ่นผลา

มีสมาชิกรับรอง

นายบุญมี ปารมวงค์ สมาชิกสภาผู้แทน (ลพบุรี) : ข้าพเจ้า

ขอเสนอนายเทพ เกตุพันธ์

มีสมาชิกรับรอง

นายเทพ โชติบุษิต สมาชิกสภาผู้แทน (ศรีสะเกษ) : ข้าพเจ้า

ขอเสนอหลวงองค์พานุกรักษ์

มีสมาชิกรับรอง

นายกุหลาบ แก้ววิมล สมาชิกสภาผู้แทน (นนทบุรี) : เมื่อ
ณคุณจงกลเสนอผม ขอขอบคุณ เพราะมีธุระจะต้องไปต่างจังหวัดขอถอน

ร.ท. จงกล ไกรฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทน (พิษณุโลก) : ข้าพเจ้า

ขอเสนอนายฉ่ำ จำรัสเนตร

มีสมาชิกรับรอง

นายบุญคุ้ม จันทร์ศรีวิวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทน (อุดรธานี) :

ข้าพเจ้าขอถอนและขอเสนอเจ้าของญัตติ คือคุณหลวงองค์-

ประธานรัฐสภา : เจ้าของญัตติมีแล้ว

นายบุญคุ้ม จันทร์ศรีวิวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทน (อุดรธานี) :

ถ้าหลวงองค์ ๗ มีแล้วไม่ถอน

ประธานรัฐสภา : ควย ๘ คนแล้ว ผู้ใดจะเสนอต่อไปอีกหรือไม่

นายสำกร ถิ่นผลกา สมาชิกสภาผู้แทน (พังงา) : เมื่อก่อนคุณ

ช้ออันเสนอผม ผมขอถอนและขอเสนอคุณช้ออัน

ประธานรัฐสภา : ถ้าไม่มีผู้ใดเสนอต่อไปจะให้ช้ออันช้อช้อช้อ

ถือว่าที่ประชุมอนุมัติแล้ว

เลขาธิการรัฐสภา : ๑. นายพิชาญ บุคยง ๒. นายชิน วิวิรรณ
๓. นายคำ จำรัสเนตร ๔. นายบุญคุ้ม จันทร์ศรีสุริยวงศ์ ๕. นายบุญมี
ปารมวงค์ ๖. นายเสวี อิศรางกูร ณ อยุธยา ๗. นายช่ออัน อ้าพล
๘. นายเทพ เกตุพันธ์ ๙. หลวงอังคณานุรักษ์

ประธานรัฐสภา : แปรญัตติภายในกี่วัน

หลวงอังคณานุรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทน (อ่างทอง) : ขอเสนอ
๓ วัน

นายกุลหลาบ แก้ววิมล สมาชิกสภาผู้แทน (นนทบุรี) : ขอ
เสนอวันเดียว

หลวงอังคณานุรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทน (อ่างทอง) : ขอถอน

ประธานรัฐสภา : มีผู้ขอเสนอแปรญัตติภายในวันเดียว ไม่มี
ผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือ

หลวงอรอดพรพิศาล สมาชิกสภาผู้แทน (ตราด) : วันเดียว
พรุ่งนี้วันอาทิตย์ไม่ได้ประโยชน์อะไร ขอเสนอ ๓ วัน

นายกุลหลาบ แก้ววิมล สมาชิกสภาผู้แทน (นนทบุรี) : จะผูก
เขาแก่กันในเรื่องไม่เห็นสาระประโยชน์ ถ้าท่านรักษาดิจจริงก็แปรญัตติ
วันอาทิตย์ก็ได้.....

ประธานรัฐสภา : ไม่ต้องเถียงกัน เพราะฉะนั้นขอให้ลงมติ
แล้วกัน ผู้ใดเห็นว่าควรแปรญัตติภายใน ๓ วัน ขอให้ไปร่ายมือขึ้น
สมาชิกยกมือ ๒๖ คน

ประธานรัฐสภา : ผู้ใดเห็นว่าควรแปรญัตติวันเดียว ขอให้ไปร
ายมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๓๖ คน

ประธานรัฐสภา : เป็นอันว่าแปรญัตติภายใน ๑ วัน หมก
ระเบียบวาระ ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา

กรรมวิธีการตรวจรายการประชุมวุฒิสภา

พระยาเมธาศิขิต	ประเสริฐ ชัยทมะสุคนธ์	ผู้ตรวจรายงาน
น.อ. พรปรีชา กมลาคัน วน.	ประสิทธิ์ ศรีสชาก	”
พระยาทิพยเบญญา	สุชนันท์ จิตวกถัก	”
พระยาสมันทรรัฐบุรินทร์	อาวรัตน์ สุ่มญ	”
พระนิตินัยประสาน	ศิริ มนต์ไทรเวศย์	”
พระยาประชาศรีวิสรเทศ	พิพัฒน์ เอกะโรหิต	”
พระยาพิไชยสงคราม	โสมเมลา ถิพลากร	”
อรรถกรมมนต์คี	โชค คุปตะวาทีน	”
	อุดม พลอยสังวาลย์	”
	เล็ก จารนัญ	”
	ประภัสร์ จินตามัย	”

เจริญ บัณฑโร
เลขาธิการรัฐสภา

ศรีธรรมาธิเบศ
ประธานรัฐสภา